

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

SENDRAUGIŲ STOVYKLA PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

(Pabaiga)

Kalbėtojas atkreipė dėmesį į švietimą su kritiškais pastabomis, sakdamas, kad yra daug universitetų, duodančių visokius laipsnius, siunčiančių užsienį studentus. Visi apsirūpinę literatūra ir kompiuteriais. Šalia to yra gimnazijų, kurios neturi nei vienos rašomos mašinėlės, kopijavimo priemonių ir nieko nėra girdeje apie kompiuterius. J. Giedraitis aplankytoje gimnazijoje yra 40% uteletų vaikų. Knygos dar iš tarybinės Lietuvos. Pasiūlius jas nuošaliau padėti, direktorius atsakė: „geriau jų neliesti, nes dar gali jų reikėti“. Daugelis mokinių nežino, kad Lietuva yra buvusi laisva, nepriklausoma.

Kalbėtojas dalyvavo Tautos fondo stipendijų paskirstyme ir vėliau kalbėjo „Panoramoje“. Šias stipendijas duoda gabiems studentams; pirmenybę teikia ma tremtinių ir kalinių vaikams. J. Giedraitis, besikalbėdamas su stipendininkais, pastebėjo, kad jie nežino Europos geografijos, nesupranta Sovietų okupacijos bei VLIKo veiklos. Jie galvoja, kad VLIKui padėti būtų būtų galima pasiūsti diplomatus iš sovietinės Lietuvos.

Ypač sunki padėtis daugelyje vidurinių mokyklų. Pvz.: Ignalinos rajone nedėstoma lietuvių kalba. Yra ir daugiau tokių vietovių. Sunki finansinė padėtis Vadvirgio mokyklos. Direktorius skundėsi, kad juos pasiekia mažiau negu 10% ministerijos paskirtų lėšų. 90% dingsta pakely. Kalbėtojas vyresni, kad padėtis švietimo srityje pagerės APPLE ir kitoms organizacijoms padedant.

Baigdamas pranešimą, Juozas Giedraitis džiaugėsi, kad šalia minėtų blogybių yra daug patriotų, idealistų ir nuoširdžių žmonių, kurie rūpinasi vargšais, puikiai auklėja vaikus religiskai ir abstinentiškai. Jaunimas eina prie sakramentų net pasipuošęs tautiniais drabužiais. Kalbėtojas kvietė padėti ten esantiems, susirašinėjant laiškus ir užsakant jiems vietinę spaudą. Ten yra geros spaudos, bet žmonės neturi pinigų ją užsisakyti.

Dalia Dzikienė rugpjūčio 17 d. vakarą papasakojo Šokių šventės įspūdžius, paliesdama pasirošimus, keliones ir pasirodymus. Čia buvo nemaža visokių sunkumų, bet viskas gerai baigėsi.

Daugiau 6.000 šokių dalyvavo šventėje, 450 jų buvo atvykę iš Vakarų pasaulio. Geriausia buvo galima šokėjus matyti videofilmuose. Šokių metu grupėse dalyvavo arti 1000 šokių. Visus šokėjus parodė pabaigoje. Šventė užbaigė konferencija, kurioje dalyvavo švietimo ministras, PLB pirmininkas B. Nainys, D. Dzikienė ir kiti atstovai.

Dalia Dzikienė pastebėjo, kad gatvėse žmonės buvo labai draugiški, o valdžios atstovai — nedraugiški. Jai geriausiai patiko ta šventės dalis, kai šoko tėveliai, seneliai ir anūkai. Buvo jaudinantis vaizdas.

Rugpjūčio 18 d. tema buvo „Sovietų okupuotoje Lietuvoje religinis auklėjimas“ — kalbe-

tojas tėv. Algis Gudaitis, SJ, dabar studijuojas pedagogiką Boston College. Publikos prašomas, trumpai papasakojo apie save. Jis iš 6 vaikų šeimos. Augęs Prienų raj., Skerskabilių km. Kai tiko sovietų kariuomenei, tai ji ir paėmė, ir jis išstarnavo pilną laiką. Grįžęs iš kariuomenės, bandė įstoti į kunigų seminariją, bet politiniai globėjai jo nepraleido. Jis baigė pagrindinio seminariją. Kalbėtojas teigė, kad Lietuvoje nebuvo religinio organizuoto auklėjimo. Buvo neorganizuotas susirinkęs išvykavo pagrindiniai kunigai, vienuolės ir pasauliečiai. Mažomis grupelėmis susirinkę išvykavo pagrindiniai kunigai, vienuolės ir pasauliečiai. Mažomis grupelėmis susirinkę išvykavo pagrindiniai kunigai, vienuolės ir pasauliečiai. Mažomis grupelėmis susirinkę išvykavo pagrindiniai kunigai, vienuolės ir pasauliečiai.

Algis Gudaitis su savim atsi-
vežė ses. Dalia Verbylaitė, stu-
dijuojanti Notre Dame U.,
Aisti Butavičiūtė, kriminalinės
teisės studentė ir Valda Bartu-
sevičiūtė „Lietuvos ryto“ kores-
pondentė, studijuojanti žurnali-
stiką North E. Univ. Iš jų
daugiausiai kalbėjo V. Bartu-
sevičiūtė, gyvai ir įdomiai ir
klausiuius atsakydama. Čia
pateikiame santrauką atsakymų
į kai kuriuos klausimus. Valdas
klausė su Burokevičiumi. Buro-
kevičius yra įsitikinęs, kad
komunizmas išgales visame
pasaulyje. Jis yra komunizmo
idealistas, nors ekonomiškai
blogai gyvena. O gen. Naudžiū-
nas gerai gyvena, nes gauna
pinigus iš savo senos organiza-
cijos — KGB. Net dabar 3 agen-
tai dirba Baltijos skyriuje, Rusi-
jos ambasadoje, Washingtone.

Valdas Bartusevičius
kalbėjosi su Žirinovskiu 1992 m.
Baigiant pokalbį jis pasakė, kad
pranešė V. Landsbergiui — te-
gul susipaikuoja savo laimėjimais
ir laukia, nes kai jis laimės
rinkimus, jis Landsbergį pirmą
išjūs į Sibirą.

Užklaustas, ar įstatymai vei-
kia Lietuvoje, atsakė: „Įstaty-
mai yra, bet kyšiai teisejams,
prokurorams ir kitiems valdžios
žmonėms padaro juos neveiks-
mingais. Jis pats tą asmeniškai
patikrino.

Rugpjūčio 19 d., penktadienio
vakaras — atsisveikinimų, pri-
siminimų ir užbaigimo vakaras.
Čia visi prisiminė ir susi-
rinkusių vardu pagerbė Rozaliją
Petronienę ir Antaniją Sužiedie-
tę. Joms buvo įteiktos gėlės
ir padėka už inasą tautos ir
žmonių gerovei. A. Sužiedienė
padėjo abiejų vardų ir prisimi-
nė savo nelengvą gyvenimą
Brooktone su vaikais, kai vyras
Simas New York „Darbinin-
kų“ redaguodamas, ten vienas
vargu. Ateitininkai ir jų stovyk-
los buvo atgaiva ir pagėrimas
nuo kasdienybės.

Komendantas dr. Alfonsas

„Ateities“ savaitgalio literatūros vakare. Iš k. — vakaro vedėja Daiva Markelytė, poetė Vitalija Bogutaitė ir fleitistė Asta Šepetytė.
Nuotr. R. Kubiliūtės

„ATEITIES“ SAVAITGALIS JAU ISTORIJA

ŠEŠTADIENIS PRADĖTAS ŽVILGSNIU Į LIETUVIŠKĄ ŠEIMĄ

Šeštadienio programa vyko
Jaunimo centro jaukiose Čiur-
lionio galerijos patalpose. Čia
baltos galerijos sienos ir puoš-
nios metinės fotografų parodos
nuotraukos sukūrė šviesią užuo-
vėją audringą šeštadienį. Vidur-
dienį rinkosi svečiai ir šneku-
čiai, gurgulėdavo kava ir
skendėmiesi pyragais.

Su pirmą popiečio paskaiti-
ninke supažindino dr. Onytė
Daugirdienė. Alma Liutkutė-
Mikaliukienė gimė 1960 metais
Telsiuose. Jos darbas (kaip
mokytojos) Telsiuose tesė
senelio Juozo Liutkaus ir jos
mamytės mokytojų darbą. Susi-
dūrė su oficialiaja pedagogika.
Privedė prie pasipriešinimo ir
tūrėjo palikti mokytojos darbą.
Gyvenimo vingiai: 1988 metais
grįžo darbui į Pedagoginio
mokslo tyrimo institutą ir čia
dirbo su Laimute Tamošiūnienė.
Almos Mikaliukienės pas-
kaitos tema: „Kelias į lie-
tuvišką šeimą“.

Tai kelias, kuriuo norėtume
lietuviškas šeimas vesti į ateitį.
Lietuva pavojingai. Dvasiškai
nuskurdę suaugę negali būti
pavyzdžiu vaikui. Kokia Lietu-
vos šeima? „Esu iš Lietuvos at-
vykusi prieš pusę metų. Jūs
greičiausiai Lietuvos šeimos
nepažįstate. Trumpai norėčiau
atskleisti nužmoginimo procesą.
Atvykę į Lietuvą, susitinki gru-
bą, žveržiką puolimą. Kas
įvyko per 50 metų su žmogaus
dvasia? Naikinimo mechanizmo
diržai leidosi nuo viršūnės iki
pačių vaikų. Komunistinė idėja
puolė šeimą. Sistema buvo grin-
džiama tikrinimu, kontrole. Vi-
suomenei vadovauja partinis

Stankaitis papasakojo šio va-
karo pasirošimo istoriją ir
supažindino su aktorais: Prane
Ažuolienė, Stasė Cibienė ir
Gedimino Jomanto, OFM, stu-
dentu iš Lietuvos. P. Ažuolienė
padeklamavo Kotrynos Graudi-
dienės eilėraštį: „Tarp dviejų
pasaulių“, o S. Cibienė dekla-
mavo pora eilėraščių iš Č.
Masaičio „Nuotaikų pėdsakai“.
Likusioji dalis buvo Gedimino
Jomanto pasirodymas. Jis pra-
džioje papasakojo kanklių isto-
riją. Pagal jį, kai mirdavo
senelis, jo vaikai kirsdavo kle-
vą, ir medį tiek metų džiovina-
davo, kiek senelis buvo metų.
Todėl kanklės darydavo tik
anūkai ir jomis grodavo tik
giesmes. O po astuniošikos me-
tų pradėdavo groti ir dainas.
Žmonės rasdavo paguodą daino-
je, galėjo nuraminti širdelę ir
džiaugsmą išreikšti. Gediminas
grojo kanklėmis ir dainavo
žemaitiškas dainas, o piemenė-
lių dainas grojo piemenėlio dū-
dele. Kai kas sunkiai suprato
žemaitiškus žodžius, bet visiems
patiko jo grojimas ir vaidyba. Iš
Donelaičio „Metų“ „Rudens
gėrybių“ eilės irgi turėjo

komitetas. Ateina direktivos
ministerijai. Armijos tikrintojų.
Suvesti žmogaus gyvenimą į
klaidą. Mokytojų praktiko tik-
rinimui atvyksta iš Vilniaus į
Telsius. Nurodo klaidas. Dar-
buotojas eina ir spaudžia žė-
mesnius. Vaikystėje mama
skūsdavosi šeimoje. Per spaudą
baramas ir mokomas sudirgin-
tas žmogus. Darželio pedagogai
žemindavo vaiką. Vaikai išgy-
vendavo — neturėjo kam skūs-
tis.

Vyras negalėjo vienas šeimos
išlaikyti. Ideologiškai nuolat
pumpuojami — ateities kūrėjai.
Motina dirbo 40 dėstymo
valandų — po šešerių metų lazo,
uždirbo mašiną šeimai. Vaikas
atiduodamas į kolektyvą nuo
trijų mėnesių amžiaus. Kaimo
vaikai atiduodami į internatus
net šešias dienas. Susitike su
tėvais, jautėsi svetimi. Visa sis-
tema sustatyta gaminti visu-
meninį produktą. Pilnai užaugo
okupacijoje antroji karta. Mano
mama išaugo neperdavusi moti-
nystės. Vaikus ugdo prieš mo-
kyklinės istaigos, specialūs pe-
dagogai. Motinoms nereikia rū-
pintis vaikais. Lietuvoje pri-
statyta daug priešmokyklinių
istaigų — išlaikė kolektyvai.
Dabar darželių neliko — nukir-
ta prieš dvejus metus. Motina
psichologiškai nepasiruošusi
kartu turėti vaiką. Jos pačios
vaikas jau primetamas“. Laimu-
tė Tamošiūnienė grįžo iš vieš-
nagės Čikagoje su mintimis
kaip šeimoms padėti. Įstatymai
daviai jautėsi gerai, kad vaikas
vėl šeimoje. Motina, matydama,
kad vaikas nelavėja, susirūpi-
nusi. Vaikas visame tame šur-

žemaitiškų priemaišų. O vėlnių
pasaka tikrai buvo žemaitiška.
Gedimino Jomanto žemaitiškas
stilius pagyvino dainas ir pas-
akojimus, padarė įdomesnius.
Pasibaigus meninei progra-
mai, Alfonsas Stankaitis visų
vardu padėjo pranciškonams,
prel. V. Balčiūnui už prasmin-
gus pamokslus ir religinę pro-
gramą. Dejojo dr. Č. Masaičiui
už puikiai suorganizuotą sto-
vyklą. A. Stankaitis, baigdamas
komendanto pareigas, visus pa-
kvietė pabaigti vaizdus.
Dėl stovyklos pasisekimo
daug nuopelnų priklauso dr. Al-
fonsui Stankaičiui. Jis buvo
puikus komendantas. Laukia-
me jo ir kitais metais.

Dr. Česlovas Masaitis turėjo
nemažai sunkumų rengdamas
šią stovyklą, ypač organizuojant
penktadienio programą. Nors
buvo sunkumų, stovykla buvo
puikiai suorganizuota. Visi sto-
vyklautojai patenkinti prašė Č.
Masaitį ir ateinančiais metais
organizuoti stovyklą. Dr. Ma-
saitis sutikęs pranešė, kad atei-
nanti stovykla prasidės 1995 m.
rugpjūčio 12 d.

Juozas Rygelis

mulyje pasimetęs. Laimutė
Tamošiūnienė naudojo jai
Čikagos lietuvių padovanotus
pinigus steigti šeimos žid-
nėlius, kuriuos aprūpino žais-
lais ir pedagoginėmis priemo-
nėmis. Tipiška padėtis kaime —
nėra rašymo priemonių. Kupi-
kyje mergaitės klausė: ar rašai,
ar piešai? Atsakė: „taip, su
pagaliuku smėlyje“.

Atvykęs į Lietuvą, atranda
psichologinę sieną. Tie, kurie at-
vyksta su profesine parama, su-
tinka veidmainiavimą. Žmogui
būti nesavą lengva — esame
ištrėniruoti. Ta pati itikimo
viršininkui pozicija. Žmonės ne-
suvokia, kad sau meluoja. Tas
pats stalinistinės priepaudo
mechanizmas. Melas nutraukia
žmogaus kūrybinę mintį. Kiek-
viena šeima tą turėjo pergy-
venti.

Praktinė dalis — suteikti žodį
vaikams. Sovietiniais metais
mūsų akiratis susiaurintas iki
savo išlikimo. Sunku įžvelgti ar-
timo skausmą, nes per daug jau-
čiamas savo skausmas. Reikia
išiešti angelo sparnus — at-
sisukim į vaiką, savo vaikystę.
Sugrįžė į save — vaiką, daug
geriau suprasim tėvus, save,
vaikus. Vaikai yra mažieji
mūsų mokytojai. Per juos
veriasi pasaulis, kuriame tiesa
yra tiesa, melas yra melas.
„Matau šviesią Lietuvą ir noriu
visiems palinkėti atvira širdim,
blaiviu protu, meile, pamiršti
neteisybes, padėti tokiems pat
įskaudintiems žmonėms“.

Diskusijoms po paskaitos liko
labai trumpas laiko tarpas. Jose
dalyvavo Laimutė Stepatienė ir
Juozas Baužys.

J. Šakėnas

(Bus daugiau)

DR. ALGIARDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v. r. - 7 v. v., antrd. trečd. ir
penkd. 9 v. r. - 3 v. p. p.,
ketvd. 10 v. r. - 7 v. v. Šešt. ir kt.
dienomis reikalingas „Sustatim“. **Prima „Medicare Assignment“.**
Sumokama po vizito.

DR. VILJA KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, Tel. 708-594-0000
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McEligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8383

DR. ELIGIUS LEIŠ
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elyon 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaide
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the
Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$90.00 Foreign countries \$100.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas
nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš
jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejes.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais
nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo
8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso
savo nuožūra. Nesunaudotų
straipsnių nesaugo. Jūs grąžina
tik iš anksto susitarus Redakcija
už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos prisiunčiamas
gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-749-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (312) 582-0221
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern onto
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoluciai punktualiai. **Sustatimui**
(kalbėti angliskai) Tel. 708-422-8260

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. - 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p.
trečd. uždaroma, ketvd. 1-3 v. p. p.
penkd. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
ISSIPLIETUSIUS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. - 7 v. v., antrd. 9 v. r. - 12
ketvd. 12-4 v. p. p., penkd. 12-6 v. v.

Kab. Tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DR. VILIUS MIKAITIS

SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokių vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, IL.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, IL. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL.

1 mylia vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

GYVENIMO PABAIGA IR PRADŽIA

Su šiuo sekmadieniu – Kristaus Karaliaus švente – baigiamie liturginius metus. Jam skirti Mišių skaitiniai padeda išgyventus metus patikėti Dievui ir viltingai žvelgti į ateitį. Danielio knyga yra iš laikotarpio, kai Dievo išrinktoji tauta buvo žiauriai persekiuojama (167-165 m. pr. Kristų). Evangelija yra ištrauka iš pasakojimo apie paskutinę Kristaus žemiško gyvenimo dieną – jo kančią. O antrasis skaitinys (iš Apreiškimo knygos) yra apie pasaulio pabaigą – dramatišką, visa pakeičiantį įvykį.

Visus tris skaitinius riša „žmogaus sūnus“ motyvas: to, kuris ateina su „dangaus debesimis“. Visi trys skaitiniai žvelgia ir į praeitį, ir į ateitį. Danielis (Dan 7:12-14), pranašaudamas apie didelio žydų tikėjimo persekiojimo pabaigą, pranašauja ir apie paskutiniosios, t. y. bulosios karalystės atėjimą. Ištraukoje iš šv. Jono evangelijos kančios pasakojimo (Jono 18:33-37) Jėzus, gyvendamas savo žemiškosios misijos paskutinės valandas, su pasitikėjimu kalba apie savo pavaldinius, kurie „brangina tiesą ir klausio jo balso“. Taip kalba ne nugalėtas, kapituliavęs žmogus, o tas, kuris optimistiškai žvelgia į ateitį, – pastebi šio sekmadienio skaitinius komentuojantis kun. Carroll Stuhlmüller. Pagaliau ir Apreiškimo knyga, kurioje rašoma apie dalykus, kurie „įvyks greitai“, šio sekmadienio ištraukoje (Apr. 1:5-8) žvelgia ir atgal į Kristaus kryžiaus auką, kuri jau įvyko, ir net visos žmonijos (tu, kurie „ji perdūrė“) papildytas nuodėmės.

Šio sekmadienio skaitiniai kviečia ir mus klausinėti Jėzaus, kas jis yra, kad suprastume, ką mums reiškia jo buvimas „žmogaus sūnumi“. Kaip ir Pilotas, klausiamie Jėzų: Kas esi? Ar karalius? Iš kur atėjai? Ir, jei norime būti tais Dangaus Karalystei priklausančiais jo pavaldiniais, kuriuos jis užsimena savo atsakymu Pilotui, sakydamas, jog jie brangina tiesą ir klausio jo balso, Jėzus prabilo į mus ir apreiškė, kas jis iš tikrųjų yra.

Jėzus save vadino „žmogaus sūnum“. Tai Senajame Testamente dažnai pasirodantis pavadinimas. Kaip nurodo kun. Stuhlmüller, juo visuomet nusakomas ypatingas ryšys su Dievu ir iš tikrųjų jis yra išskirtinesnis net negu „Dievo Sūnaus“ titulas, kuris buvo taikomas ir visai Izraelio tautai (Ozė-

jo 11:1, kai Dievas prisimena kaip jis „iš Egipto pašaukė savo sūnų“) ir ypač Izraelio karaliams Jeruzalėje (Psalmės 2:7, kur Dievo žodžiai karaliui tokie: „Tu mano sūnus, pagimdęs esu tave šiandien“).

Tuo tarpu titulas „žmogaus sūnus“ nurodo artumą prie Dievo. Pvz., 8-oje psalmėje (5-6 eil.) su nuostaba sakoma Dievui, kad žmogaus sūnų sukūrė „ne menkesnį už angelus“ (hebraiškame originalo tekste – „ne menkesnį už dievus“), Ezekelio pranašystės pradžioje (Ez 2:1) žmogaus sūnų prieš Dievą „parpuolusį veidu žemyn“ Dievas „pastato ant kojų“. Danielio knygoje (7:18, 21) „žmogaus sūnus“ yra laikomas vienu „Aukščiausiojo šventųjų... kurie kaimo paveldės karalystę“, bet po to, kai juos pergalės tas, kuris prieš juos kariavo.

Tad, kaip „žmogaus sūnus“, Jėzus iškentėjo didžiausius žmogiškumo pažeminimus (plg. Laiskės žydams 2:9 „Mes regime tą, trumpam laikui mažesni, negu angelai“ – Jėzų, už mirties kėntėjimus „apvainikuotą didybę ir garbę“), kuriuos kentėjo „su balsiu šauksmu bei ašarojimu“ (plg. Jėzų, kuris prieš juos kariavo). Tuo tarpu titulas „žmogaus sūnus“ nurodo artumą prie Dievo. Pvz., 8-oje psalmėje (5-6 eil.) su nuostaba sakoma Dievui, kad žmogaus sūnų sukūrė „ne menkesnį už angelus“ (hebraiškame originalo tekste – „ne menkesnį už dievus“), Ezekelio pranašystės pradžioje (Ez 2:1) žmogaus sūnų prieš Dievą „parpuolusį veidu žemyn“ Dievas „pastato ant kojų“. Danielio knygoje (7:18, 21) „žmogaus sūnus“ yra laikomas vienu „Aukščiausiojo šventųjų... kurie kaimo paveldės karalystę“, bet po to, kai juos pergalės tas, kuris prieš juos kariavo.

Žmogaus Sūnus, kuris Apreiškimo knygoje apibūdinamas kaip „ateinantis su debesimis“ ir kurį „išvys kiekviena akis“, yra tas pats, kuris buvo „perdurtas“ ir dėl kurio „raudojo visos žemės giminės“.

Evangelistui Jonui didesnė paslaptis yra ne Jėzaus dieviškumas, o galutinis ir visiškasis žmogiškumas. Galutinėje išva- doje Žmogaus Sūnus tampa lyg permagentas, kuriame įrašytos visos mūsų nuodėmės, anot pranašo Izaijo (53:5): „Jis buvo sužalotas dėl mūsų nusizengimų, ant jo krito kirčiai dėl mūsų kalčių. Bausmė ant jo krito mūsų išganymui“ (pagal hebraišką originalą: mūsų taikai (sutaikymui) – „šalom“). Tad tai, kad Jėzus leido į savo žmogišką kūną įrašyti mūsų nuodėmes, tapo mūsų išgydymu, išganymu, sutaikymu – mūsų naujo gyvenimo Dievo malonėje pradžia.

Aldona Zailskaitė

ŽODŽIAI LAPKRIČIO 23-IAJAI

Dim. mjr. BALYS RAUGAS

1
Grazi, prasmingai įdomi ir margai didinga mūsų tautos istorija. Išpuosta ji herojiškais mūsų karių žygiais su pergalių vainikais, o ne kartą ir kraujo gausiomis aukomis. Ir 1918-ųjų metų vasario 16-ąją Lietuvos Tarybos paskelbtoji tautos valia gyventi laisvėje būtų telikusi gražiais politiniais žodžiais, jeigu jos nebūtų apgynę lietuvių savanorių – karių pulkai.

Lapkričio 23-įjį, skirta Lietuvos kariuomenei, suteikia progą prisiminti aną, jau tolimon praeitin nuskendusį laikotarpį, kai pagal tautos didžiojo dainiaus Maironio pranašavimą, jau išaušo nauja gadyne, tačiau dėl jos: „Ir vieskeliai sudundo, beržai žemelen sviro – žagres palikę dirvoj, karan išėjo vyrai. Vieni laisvi sugrįžo, kitiems rankas pašovė, tretiemis ant ly-

gaus lauko mediniai kryžiai stovi“. (Antanas Miškinis)

Savanorių karių krauju apgintas, Vasario 16-osios Nepriklausomybės aktas suteikė Lietuvai galimybę užauginti naują, sąmoningą lietuvių, kuris, sėdamasis stiprybę iš praeities, priešindamas užgriuvusiai okupacijai, partizanų – Laisvės kovotojų krauju ir Bažnyčios kronika kovodamas, ištvėrė baisų sovietmečio 50-metį ir 1990 m. kovo 11-ąją pakartojo 1918 m. Vasario 16-osios tautos valią. Lietuva vėl grįžta, nors ir sunkoku žingsniu, į Europos tautų bendruomenę. Jos žmonės vėl laisva mintimi kurs dvasines vertybes, o savo darbštumu tėvynės žemę puos medžiaginėm gėrybėm.

Lietuvos kovos dėl laisvės įtikinančiai įrodė, kad svetimieji be savo išsikaizaviavimų nepriklausomybės niekad veltui nedovanoja, kad ją tenka patiemis išsikovoti. Ją ginant liejamas geriausias tautos sūnų bei dukterų kraujas ir dažnai gulama į bevadžių karių kapus. Penkiasdešimtmečio sovietinė okupacija šitokius aiškius liudijimus paliko Lietuvos giriose ir laukuose.

Brangi ir šviesi mūsų Tautai Lapkričio 23-įjį... O atėjo ji į Lietuvos istoriją paprastu ir trumpučiu Vyriausybės įstatymu Nr. 1. Apsaugos ministerijai:

Lapkričio 23 d. 1918 m. Vilnius

1. Steigiu Apsaugos Tarybą iš šių asmenų: pulkininko Chaleckio, papulkininko Nastopko ir papulkininko daktaro Nagevičiaus.

2. Papulkininką Kubilių skiriu Apsaugos ministerijos štabo viršininku.

3. Pulkininką Galvydį-Bykauską skiriu pirmojo pulko vadu, steigiamo Alytuje. Jam įsakau tuojau pradėti paruošiamą darbą ir pasirinkti sau reikalingą kadra.

Apsaugos ministras prof. A. Voldemaras

Štabo viršininkas papulkininkas J. Kubilius

ATSKLEIDŽIAMOS TUSKULĖNŲ DVARO PASLAPTYS

Lietuvos spaudoje jau kuris laikas yra rašoma apie Tuskulėnų dvaro teritorijoje vykdomus kasinėjimus, tikint, kad ten yra užkastos KGB aukos. Labai išsamus šia tema straipsnis išspausdintas „Trimite“ (Nr. 10, „Atskleidžiami KGB nusikaltimai“, parengė Pranas Abelkis). Jame Edmundas Simanaitis padaręs tų kasinėjimų apžvalgą ir taip pat pasikalbėjimą su Valstybės Saugumo departamento generaliniu direktorium Jurgiu Jurgeliu. Tą straipsnį perspausdiname ir savo skaitytojams. Red.

VSD generalinis direktorius J. Jurgelis teigė, kad žinių apie Tuskulėnuose užkastas KGB nužudytųjų palaikus buvo gavę ir anksčiau iš įvairių šaltinių. Pasak jo, bandyta apklausti šios „mirties kapavietės“ pašonėje gyvenančius vyresnio amžiaus žmones, tačiau nieko nesužinojo. Buve „vyresni“ amžiumi... saugumiečiai irgi nieko nepasakė. Tačiau atsitiktinai nusizina, kad buvusio dabartinio parko teritorijoje buvęs pastatas, kurio ilgis 40 m, plotis 9 m. Atsiradę žmonės, kurie prisiminę buvusį čia tvorą ir net skylę joje... Vėliau pasiekė žinios, kad prie pamatų (arčiau prie Žirmūnų gatvės) turėtų būti dar dvi duobės su nužudytųjų palaikais. Nuspresta iš karto nekasti visur. Dar daug darbo pamatų duobėje. Be to, siekiama surinkti kuo daugiau duomenų bylai: reikia iširti, už ką ir kaip buvo teisiami žmonės, kas rašoma nuosprendžiuose, kas, ką ir kaip teisė. Faktas, kad žmonių likimas būdavo nuosprendžiams prieš tai.

J. Jurgelis sako, kad bausmės vykdytojai dažniausiai būdavo beraščiai. Vienas tokių – Dolgirevas, nebaigęs net pradžios mokyklos, stambokas, dažnai ir daug išgėrinėjantis KGB ūkio dalies darbuotojas. Jis buvo gavęs daug nuobaudų, bet ne mažiau ir apdovanojimų, ordinų, piniginių paskatinimų. Nepaisant to, gavo papulkininko laipsnį. O kai kagėbistas mirė, tai ne vienas iš bendradarbių nenorėjo dalyvauti laidotuvių, nors KGB organuose dirbo seniai. Matyt, nedaug kam buvo „žinomas“ jo darbas...

Kalbant apie egzekutorių tautybę, kol kas neišaiškinta, kad tarp jų buvo ir lietuvių. Mine-to Dolgirevo ir kitų su bausmės vykdymu susijusių darbuotojų darbą kontroliavo KGB „A“ skyriaus viršininkas Grišinas. Jis pats žmonių nešaudė.

Informacijos apie įvykdytus mirties nuosprendžius, pasak J. Jurgelio, iš Lietuvos KGB „A“

skyriaus „keliaudavo“ į Maskvos KGB „A“ skyrių. Tvarkyti dokumentus, susipažinti su jais galėjo tik nedidelis žmonių. Atskaitos apie egzekucijas buvo rašomos ir pasirašomos ne KGB pirmojo asmens, o „A“ skyriaus viršininko Grišino.

Prokuratūra ir VSD turi teisinį pagrindą apklausti asmenis, dalyvavusius egzekucijose ar KGB „A“ skyriaus veikloje. Pirminiai veiksmai tiriant valstybinius nusikaltimus ir asmenų kvota yra jų funkcija.

Būtina labai tiksliai nustatyti sušaudymo procedūrą, kuri visoje Sovietų sąjungoje buvo vienoda. Vilniuje mirtininkai buvo laikomi KGB pastate, kuriais patekdavo į Lukiškių kalėjimą. Turimomis žiniomis, mirties bausmė buvo vykdoma tik KGB pastate. Nuteistąjį iš Lukiškių atveždavo tą patią dieną ar dieną prieš nužudymą. Paprastai nuteistasis būdavo išvedamas iš mirtininkų kameros ir vedamas neva pas tarytoją ar prokurorą dėl malonės prašymo ar papildomai apklausai... Taisyklės reikalavo slaptumo, todėl šaudydavo vienas asmuo. Dauguma nužudytų šūvių į pakaušį. Labai dažnai pasitaiko dviejų šūvių skylės. Tikriausiai antrasis šūvis buvo kontrolinis.

Nėra jokių abejonių, kad šaudoma buvo KGB pastate. Tai patvirtina ir palaikų apžiūra – visi žmonės nušauti vienodai. Šaudoma buvo naktį, iš skylių kaukolėse galima spėti, kad žudikas buvo kairiarankis. O šaudymo patalpa yra visai šalia dabartinio Genocido muziejaus patalpų.

Kokius dokumentus rasė kagėbistai? Būdavo surašomas mirties bausmės įvykdymo akta. Pradžioje gydytojas bausmės vykdymo metu nedalyvaudavo. Jis pasirodė gal po dvidešimties metų. Nedalyvaudavo ir prokuroras – jis tik pasirašydavo akta. Kaip minėta, bausmė įvykdydavo vienas asmuo (taip atrodo), bet aktą pasirašydavo trys ar keturi KGB darbuotojai. 1944-1947 m. dalyvavo tik KGB karininkai ar kitas KGB personalas. Duobėse labai mažai moterų palaikų. Vaikų palaikų nerandama. Kadangi daug nužudytųjų asmenų bylų ir sąrašų yra išlikusių, tai bus galima nustatyti nušautų asmenų vardus, pavardes, gimimo metus, išsilai-

vimą, lytį.

Žmonės buvo suimami nuo 1944 m. liepos, išstūmus vokiečius iš Vilniaus. Mirties bausmės buvo vykdomos, berods, iki 1947 m. gegužės mėnesio, kada šią bausmę pakeitė kalėjimu. To laikotarpio aukos buvo užkasinėjamos Tuskulėnuose. Tardymai vėl prasidėjo 1950 m., kai teismo nuosprendžiuose buvo pradėta taikyti mirties bausmės.

Iš KGB kalėjimo lavonai būdavo išvežami atvira mašina, uždengus juos tik brezentu. Lavonus pakraudavo vidiniame kieme, o tarp vidinio ir didesnio kiemo yra „broma“ – tokie mediniai vartai. Juos uždarius, nematant pašaliniai akiai, gali krauti, ką nori.

Teko girdėti, kad KGB pasta-ti kieme 1945 ar 1946 m. buvęs pakartas aukštas vokiečių pareigūnas, spėjant, jog tai Lietuvos generalinės srities karo komendantas generolas majoras Justas. Pakartasis, kuriam bausmė buvo įvykdyta ankstyvą rytą, dalyvaujant gydytojui ir grupei žmonių, buvo generolas, tačiau nėra duomenų, patvirtinančių, kad tai Justas. Jo palaikai tikriausiai taip pat Tuskulėnų duobėse.

Identifikuojami vyskupo Vinco Borisevičiaus palaikai. Yra nuotraukos, bet dar labai svarbu nustatyti, kokiomis ligomis vyskupas buvo persirgęs, ar nebuvo sužaloti kaulai. Jis turėjo auksinių dantų. Apsiriki negalima, tad nesukubama skelbti.

Visuomenė suinteresuota, kad būtų identifikuoti ir Jono Norikos palaikai. Jis 1946 m. buvo paskirtas Lietuvos pasipriešinimo Ginkluotųjų pajėgų vadu ir pasivadino generolu Vetra. Tų pačių metų kovo mėnesį buvo suimtas ir lapkričio mėnesį nuteistas mirti sušaudant.

Kasinėjimo darbuose sąžiningai dirbantys studentai kruopščiai atranka kiekvieno skeleto kaulus ir sudeda vienon dėžėn, paskui veža identifikuoti. Galiausiai palaikai bus palaidoti.

Matyt, pavyks atpažinti tik vieno kito asmens palaikus. Tad tokiu atveju labiausiai tikti palaikus palaidoti bendrame kape. Sutvarkius aplinką, pastatius paminklą, palaikus palikti Tuskulėnuose, kur jie buvo atrasti.

„AŽUOLIUKUT“ 35

Bisią savaitę Vilniuje vyko vieną sukurto ir jaunimo choro „Ažuoliukas“ renginiai, skirti šio garsaus choro 35-mečiui. Choro steigėjui ir įlgamečiui vadovui Hermanui Perlesteiniui

Tai vyksta ir Vilniuje

Jungtinėse Amerikos Valstijose veikia vaikų apsaugos įstatymai, kurie draudžia darbdaviams samdyti jaunamečius darbininkus. Privalomas mokslas iki nustatyto amžiaus ribos taip pat prisideda prie pastangų nenaudoti vaikų darbams. Nors praktiškai ne visuo-met šių įstatymų laikomasi, bet jie bent iš dalies sustabdo beato-dairišką nepilnamečių panaudojimą įvairiose dirbtuvėse, imonėse, valybose ar kitur, kur jie gali susidurti su kenksmingomis medžiagomis, pažeidžiančiomis jauną organizmą, kartais jį suluošinant visam amžiui.

Daugelis kitų kraštų, ypač besivystančiose, neturtingose šalyse, tokių vaikų apsaugos įstatymų neturi. Vaikai yra pigi, paklusni ir gausi darbo jėga, panaudotina ten, kur net suaugusieji nenori dirbti. Neturtingi tėvai kartais visai jaunuos vaikus tiesiog parduoda darbdaviams, kurie su jais elgiasi, kaip tinkami. Skaitant apie tebeklestintį vaikų darbo jėgos išnaudojimą, nejuociom mintin užklysta vysk. Valančiaus, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Biliūno ir kitų mūsų rašytojų gaudžiai šurpi proza apie skriaudžiamus piemenukus, našlaičius ir apskritai, į svetimųjų rankas pakliuvusius silpnus vaikus.

Šiuo metu Indijoje, Pietų bei Centrinėje Amerikoje, Afrikoje ir kitose pasaulio valstybėse, kurios stengiasi eksportuoti savo gaminius į turtingąsias šalis, ypač JAV, pačius pavojingiausius, sunkiausius, nešvariausius darbus atlieka vaikai. Jie audžia kilimus, kala metalą, siuva drabužius, kasa mine-ralus, dirba nuodingais chemi-kalais užterštoje aplinkoje. Darbo valandos ilgos – iki 14 val. per parą, maistas prastas, sveikatos apsauga neegzistuojanti.

Kadangi iš tų kraštų daugiausia prekių importuoja JAV, pradėta kreipti daugiau dėmesio, kas ir kaip tas prekes pagamina. Kai kurios didžiosios bendrovės, importuojančios kilimus, drabužius, dirbtines geles ir kitus gaminius, tyrinėjo 19 pagrindinių eksportuotojų ir rado, kad ten darbuojasi per 46 mil. vaikų, gaminančių prekes JAV rinkai.

iteiktas Didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinas. Jis tapo Muzikos akademijos garbės profesoriumi. (V.R.)

Danutė Bindokienė

Vaikų teisių apsaugos organizacijos stengiasi įtaigoti JAV importuotojus ir įstatymų leidėjus, kad būtų uždrausta įvežti prekes, pagamintas nepilnamečių darbo jėgos. Jeigu bus priimtas įstatymas, besaikis vaikų išnaudojimas kituose kraštuose sumažės.

O kaip Lietuvoje? Praėjusią vasarą apsilankę tėvynėje, kai kurie mūsų tautiečiai su pasipiktinimu pasakojo apie miestuose įvairiausiais būdais uždarbiaujančius vaikus. Vone kiekviename skersgatvyje, šio stabtelėjus mašinai, pribėgdavo su kibirėliais net maži vaikai ir siūlydavo nuplauti langus, kartais pradėdami dirbti, net nelaukę sutikimo. Pėstiems jie valydavo batų, griebdavo panešėti ryšulius, kaišiodavo parduoti kokį niekietį arba tiesiai ištisdavo ranką, prasydami išmaldos. Visai, kaip kuriame „trečiojo pasaulio“ krašte, pasimaišius turistams.

„Lietuvos aidas“ (lapkričio 3 d.) rašo apie miestų degalinėse, gatvėse ir aikštelėse dirbančius vaikus. Nors spalio 27 d. Vilniaus miesto valdyba priėmė potvarkį, kuriuo uždraudė nepilnamečiams teikti paslaugas šiose vietose, kad juos apsaugotų nuo kenksmingų benzino ir mašinų išmetamų dujų, bet „Lietuvos aidas“ korespondentai daugelyje degalinių rado tebedirbančius vaikus, kurie kartais per dieną uždirba net iki 100 Lt. Dalį to uždarbio atima kas nors iš vyresniųjų – degalinės savininkas, giminės, tėvai, o kartais tokios darbo jėgos „organizatoriai“.

Degalinių savininkai teisinasi, kad ne jų pareiga vaikus gaimioti, kad tai turi atlikti policija. Žurnalistams neteko matyti nei vieno policininko, atliekančio šią pareigą. Draudimas vaikams aptarnauti vairuotojus priimtas Vaikų apsaugos tarnybos iniciatyva, nes „dėl dirbančių degalinėse vaikų išskyla ne vien jų sveikatos apsaugos problema. Vaikai, pajutę, kad gali uždirbti po 100 Lt per dieną, bėga į degalines, o jų negali suvaldyti ne tik mokytojai, bet ir tėvai“.

Ar dar reikia Kolumbijos, Bangladesh, Indijos? Juk tai vyksta Vilniuje...

• Du 10 metų aukščio bronziniai liūtai prie Čikagos Meno instituto buvo atidengti 1894 m. gegužės 10 d.

mąjį darbą ir pasirinkti sau reikalingą kadra.

Apsaugos ministras prof. A. Voldemaras Štabo viršininkas papulkininkas J. Kubilius

1919 m. pirmieji savanoriai raitininkai.

„Karys“, 1928 m., nr. 48

(Bus daugiau)

KAS ATSPRAŠYS LIETUVIŲ TAUTOS?

EDMUNDAS SIMANAITIS

Prof. V. Urbanavičiaus vadovaujama grupė vykdė kasinėjus buvusio Tuskulėnų dvaro teritorijoje, netoli VRM kultūros ir sporto rūmų. Jau atkasta, paruošta ir išvežta į Teisminės medicinos institutą tolesniam tyrimui per 600 žmonių skeletų. Manoma, kad čia jų bus rasta apie tūkstantį. NKVD-NKGB-MGB nuo 1944 metų maždaug iki 1947 m. gegužės mėnesio nužudytus žmones slapta veždavo į Tuskulėnuose stovėjusį didelį garažą (40 m ilgio ir 9 m pločio). Teritorija buvo aptverta ir akykiai saugoma. Okupacinių teismų nuteistus mirties bausme partizanus, pogrindininkus ir šiaip patriotus šaudydavo po vieną KGB pastato rūsyje, kai surinkdavo keletą ar keliolika pasmerktųjų. Žudikas vedavo kalinį neva papildomam tardymui ar pas prokurorą ir užmušdavo auką pistoleto šūviu į pakaušį. Po to paleisdavo galvon dar ir kontrolinį šūvį. Prokuratūra jau išaiškino keletus žudikų pavardes. Į Tuskulėnus patekdavo ir užmuštieji tardymo metu, o taip pat kovotojai, nukauti Vilniaus apylinkėse. Iki šiol rasta apie 30 moterų skeletų. Visi kiti — vyrų nuo 18 iki 60 metų. Tyrinėtojai mano, kad atpažinti nužudytuosius pagal išlikusius palaikus bus labai sunku, nes stinga duomenų apie jų kaulų ligas ar sužeidimus, apie fizinius trūkumus ir pan. VSD darbuotojai, dalyvaujantys palaikų tyrime, o taip pat Generalinė Prokuratūra rinko ir renka duomenis apie visus minėtų laikotarpiu nuteistus mirties bausme arba dingusius be žinios žmones. Prokuroras Romas Žomskis veda liepos 14-ąją iškeltą Tuskulėnų bylą.

Tuskulėnų radiniai yra negin-

čijamas ir bausis komunizmo nusikaltimas Lietuvoje. VSD generalinis direktorius J. Jurgelis ėmėsi iniciatyvos surasti ir atkasti palaikus. Už tai jam ir visiems kitiems, dalyvaujantiems Tuskulėnų operacijoje, reikia padėkoti. Tačiau kelia nuostabą kitas faktas. Apie kruvinąją sovietinio saugumo pulkininką Sokolovą jau daug prirašyta ir net filmai susukti, ne kartą per televiziją rodyti. Pulkininkas ir jo smogikai kaip niekas kitas padarė sunkių nusikaltimų. Jų nužudytai ar suimti ir vėliau mirties bausme nuteisti partizanai tikriausiai pakliuvo ir į Tuskulėnų duobes. Kodėl nei Valstybės saugumas, nei Generalinė Prokuratūra neapklauė Sokolovo ir jo dar gyvų sebrų, kodėl jiems neiškėlė bylos? Gyveno jis pensionate Valstybės išlaikomas kol numirė.

Premjeras A. Šleževičius atmintinos rugsėjo 23 dienos proga Vyriausybės vardu atsi-prašė žydus už vokiečių okupantų ir saujėles lietuvių tautininkų vykdytą žydų genocidą. Tai kilnu. Genocidas smerkiamas visų demokratinėse valstybėse. Bet kas atspirašys lietuvių tautos už Tuskulėnus ir ne tik už juos? Argi lietuvišaudžiai nėra genocido vykdytojai? Gal laikas skelbti lietuvišaudžių pavardes pagal tautybę? Beje visų: nukautų priešinantis baudžiamosios akcijos, mirusių, dar tebegyvenančių Lietuvoje ir gaunančių išskirtinę Valstybės paramą bei privilegijas, išvykusių į Izraelį ir kitas šalis. Lietuvos valdžia turėtų nedelsdama inicijuoti nusikaltėlių teis-mą? Antraip visa mūsų teis-sauga tampa nesuprantama ir išvirkščia.

(„Trimitas“, 1994 m. spalio)

LIETUVIS KANKINYS AMERIKOJE

PILYPAS NARUTIS

Spaudoje nemažai buvo rašoma apie caro, bolševikų, nacių ir Vilniaus krašte Lenkijos kankintus lietuvius. Visi jie daugiau ar mažiau jau įrašyti į Lietuvos istoriją bei į kiekvieno lietuivio atmintį.

Bet štai dabar perskaičiau knygėlę „Kazimieras Palčiauskas“. Spaudai ją paruošė Antanas Dundzila. Leidėjas — Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno fondas. 96 puslapių knygėlėje aprašoma kilni šio tauraus lietuivio asmenybė.

K. Palčiauskas (g. 1907 m. Žagarėje), diplomuotas ekonomistas, asistentas Vytauto Didžiojo universiteto ekonomijos fakultete, vienas skautijos vadovų Lietuvoje ir už Lietuvos ribų. Jo gyvenimo kelias, kaip ir visos lietuvių tautos, pažymėtas kova dėl Lietuvos laisvės, kova su okupantais — prieš nacius ir prieš bolševikus. Pažymėtos ir jo pastangos pagelbėti kitų tautybių žmonėms. Tenka nustebti, kaip ir kodėl Amerikoj atsidūrė žmonių, kurie jį ėmė kaltinti ir kankinti visai mums nesuprantamu būdu ir priemonėmis.

Pats K. Palčiauskas rašo: „1941 m. birželio 23 d. Plk. J. Narakas, Lietuvos Laikinosios vyriausybės vidaus reikalų viceministras... pakvietė mane laikinai užimti Kauno miesto burmistro vietą“ (p. 17). K. Palčiauskas apsiėmė eiti tas pareigas, kurias jam Lietuvos vyriausybė uždėjo, nors jam mielesnė buvo darbovietė Maisto pramonėje.

Amerikoje, žvelgiant į 1941

metus Europoje, gan sunku įsivaizduoti tą laisvės prošvaitę, kuri žybtelėjo Lietuvoje, kai išnaudojant Stalino-Hitlerio nesantikos momentą, po sunkios bolševikinės okupacijos metų, patys lietuviai pakėlė „geležinę uždangą“ ir pareiškė pasauliui: „Dėmesio, dėmesio — atstatoma Nepriklausoma Lietuva!“ („geležinės uždangos tada Vakarai nematė. Amerikos ambasada Berlyne dar flirtavo su Hitleriu. Kartu su tuo skelbimu žaibiškai buvo atstatoma bolševikų sugriauta Lietuvos administracija. Administracijos atstatymas buvo pats veiksmingiausias pirmasis antinacinis pasipriešinimas. Kara planavę naciai, aišku, jau prieš pradėdami karą buvo išplanavę Lietuvos administraciją ir įstatyti savuosius į aukštesias pozicijas Lietuvoje. Sutikti, apsiimti ir eiti atsakingas pareigas anuo momentu lietuviui nacių neatsiklausus buvo didelė asmeninė rizika. Tos rizikos nesibodėjo K. Palčiauskas, apsiimdams būti Kauno miesto burmistru. Visi tie Lietuvos laisvės vadovai, kurie išdrįso tada be nacių žinios laisvą Lietuvą atkurti, užsitraukė nacių nemalonę. Okupantai ėmė juos niekinti, žeminti ir naikinti. Pirmiausia buvo kaltinamas K. Palčiauskas, kad jis išdrįso būti Kauno miesto burmistru be nacių patvirtinimo.

Ir žinoma, „kai komisaras Krameris su savo štabu atvyko į Kauną, į kiekvieną mūsų įstai-gų skyrių paakyrė savo vietininką, patikėtinį „Treuhänder“.

Visi patikėtiniai buvo atvežti iš Vokietijos, rudmarškiniai partiečiai, kurių tarpe nebuvo nė vieno lietuivio. Jie pradėjo davinėti įsakymus“ (p. 23).

Lietuvos šauliai, 1991 m. sausio mėn. gynę parlamento rūmus.

Krameris atvykus, K. Palčiauskas, laisvojo Kauno burmistro būdamas, ginsti visų Kauno gyventojų negalėdamas, pasitraukė. „Po savaitės Krameris pats pasiskelbė, kad jis jau pradėjo eiti pareigas ir išleido vadinamąjį geto potvarkį, kuriame aptarė geto organizaciją, teritoriją ir tvarką“ (p. 22).

Iš Kauno miesto burmistro pareigų pasitraukęs, K. Palčiauskas įsijungė į antinacinę rezistenciją. Jis pats rašo: „Man teko būti grupėje, kurioje buvo J. Brazaitis, Adolfas Damušis, Mykolas Naujokaitis, Izidorius Toliušis ir Ksaveras Venskų“ (p. 28).

Mykolas Naujokaitis liudija apie K. Palčiauską: „1943 m. kovo mėn. vokiečiai uždarė Lietuvos universitetus ir pradėjo suimti lietuvius veikėjus, K. Palčiauskas buvo pagrindinis kūrėjas, kad gali būti suimtas kaip įkaitas. K. Palčiauskui pavyko išvengti suėmimo, o visi kiti suimti lietuviai įkaitai buvo kalinti Stutthofio koncentracijos lageryje“ (p. 80).

Knygėlėje sužinome, kaip Amerikos OSI ėmė kaltinti taip pat K. Palčiauską, kam jis buvo Kauno miesto burmistru, ir iškėlė jam bylą. OSI bylos nelaimėjo, bet ji tęsėsi 15 metų, alindama Palčiauską ekonomiškai, fiziškai ir morališkai, neteisinais kaltinimais ir apgaudinėjimais, iš Maskvos pateiktas KGB liudijimais iki pat Palčiausko mirties.

Iš knygėlės sužinome neįtikėtinų dalykų. „Geto įsteigimas įvyko, kai Jaegerio įsakymu buvo paskirtas Kauno žydų taryba „Judenrat“, kuriai Jaegeris „patarė“ savo brolius (žydus) perkeldinti į Vilijampolę...“ (p. 30). Vilijampolėje, Jaegerio sprendimu, buvo įkurtas žydų getas. Įdomu yra dabar išgirsti kaip vokiečių saugumo policijos vadas okupuotoje Lietuvoje, Jaegeris, aiškino žydams, kodėl gauti Lietuvoje yra reikalingi: „Jaegeris žydų rabinams sakęs gelbėti savo brolius, nes siaučia lietuvių partizanai ir juos persekioja bei žudo. Todėl savo teritorijoje patys galės būti šeiminkai, savo administraciją turėti... Posėdyje žydų atstovai prašė leisti kalbėtis su lietuviu, kad niekas iš lietuvių vadovybės nenori su jais kalbėtis.

Kas ta vadovybė, jis nepaaiškino“ (p. 34). Pagal Jaegerio aiškinimą, gauti Lietuvoje buvo reikalingi, kad „žydai būtų apsaugoti nuo lietuvių“.

„Kai į Kauną atvyko Krameris, tada į savivaldybę atėjo du atjutantai. Vienas esesininkas, specialistas žydų reikalams, Jordanas, o antrasis pavadė Koeppeną. Tiedu su nagaikomis visus dirbusius žydus iš Rotušės išvaikė“ (p. 34).

Ir OSI įstaiga Amerikoj, atrodo, visai nė nenori žinoti, kas Lietuvoje žydus sunaikino.

Knygėlėje A. Dundzila pateikia įdomios medžiagos apie K. Palčiauską laikysena per visus iligus 15 metų, per OSI įstaigos klausinėjimus ir tardymus. Žvelgiant dabar į visus OSI praveistus liudininkų apklausinėjimus, aišku, kad: „Gė OSI lengvabūdiškai kompromitavo amerikiečių teisinį procesą“ (p. 89).

Amerikos kriminalinėse bylose pinigų neturintis apkaltintas gauna Amerikos valdžios apmokamą advokatą, OSI, pati naudodama piniginius resursus iš Amerikos valdžios išdo, išsklusi civilinį teismą K. Palčiauskui, privertė kaltinamąjį pačiam samdyti advokatą.

Kokia kaltė Palčiauskui buvo primetama. „Kibo prie K. Palčiausko už tai, kad jis suklauto- jęs emigracijos į Ameriką dokumentus, nes konkrečiai nepažymėjęs, kad buvo Kauno burmistru“ (p. 88).

Kad Palčiausko byla netvarkinga, ir aš asmeniškai patyriau. Kažkieno ranka jaukė visą teisminį procesą. Aš nebuvau prileistas liudyti K. Palčiausko byloje teisme St. Petersburg. Buvau jau nusipirkęs lėktuvu skristi bilietą iš Čikagos, kad galėčiau paliudyti. Manęs į teismą neįsileido. Prieš mano išskridimą iš Čikagos advokatas Raskauskas, kuris buvo K. Palčiausko bylos gynimo advokatas, paskambino telefonu, kad aš nesu reikalingas teisme kaip liudininkas, teismas manęs nenori. Tokį sprendimą padarė teisėjas. Kodėl teisėjas padarė tokį sprendimą, iki šiol ir nepajėgiau išsiaiškinti. Tai nėra normalus reiškinys, kaip ir visas K. Palčiausko teismas.

Palčiausko teismui besitęsiant 15 metų, OSI sudarė progos spaudoje sovietinės Maskvos agentams niekinti Palčiauską, šmeižiant visus lietuvius ir kiršinti Amerikos žydų tautybės asmenis prieš lietuvius. Tai buvo nuolatinė Maskvos KGB akcija per visą 50 metų, taip buvo silpninama lietuvių kova prieš bolševikus.

ŽVILGSNIS BE RAUSVŲ AKINIŲ

JUOZAS ŽYGAS

Savo rašiniuose aš dažnai parašau apie gyvenimą Lietuvoje toki, koks jis yra. Neperdėtai galiu sakyti, kad mano rašiniai yra skaitomi. Gaunu gana daug teigiamų atsiliepimų ne tik iš tolimesnių vietovių, bet iš Kanados ir Lietuvos. Iš Lietuvos su padėka rašo, kad išskeliu tai, ko dažnai jie pribijo viešai pasakyti. „Tremtinys“ perspausdina mano rašinius. Žinoma, net nė nelaukiu, kad „Respublika“ ar „Diena“ tai darytų. Prof. Arvydas Žygas (man ne giminė), kuris Lietuvos gyvenimą geriau pažįsta negu tie, kurie tik mėnesiui ar kitam ten nuvyksta, man sakė: „Rašyk taip, kaip rašai, Lietuvoje tavo vertina“.

Bet taip pat yra ir tokių, kurie kritiškai žiūri. Tai daugiausia iš liberalinio sparno, arba kurie Lietuvoje į jos ekonomiką koją įkelti bando. Šia tema pradėjau rašyti dėl to, kad per lietuvių fondo banketą teko išgirsti daug teigiamų ir kelis neigiamus pasisakymus. Aš niekuomet nereaguojau, jeigu kas bando dėl kokio žodžio prisikabinti. Mano supratimu, visi turi teisę pasisakyti ir savo nuomonę reikšti. Kiekvienas taip išsireiškia, kaip jis moka. Bet taip pat spauda nėra ir sąslavynas. Man įstrigo vieno pasakymas, neva aš vaizduoju, kad „esu viską žinantis“.

Toks pasakymas yra labai toli nuo teisybės. Mano žinojimas labai ribotas, tad ir mano tematika yra ribota. Niekuomet nesu rašęs apie: abisologiją, antropologiją, archeologiją, astrologiją, astronomiją ir panašiai. Nekalbant jau apie teologiją ar filosofiją. Tai kur yra tas mano „visko žinojimas“? O dažniausiai rašau paprastais ir visiems suprantamais klausimais, kuriuos ir mano protas išmano.

Atrodo, jog ekonomikos ar „biznio“ mokslų diplomų nereikia turėti, kad būtų galima suprasti, į kur yra einama. Kurie praėjusią vasarą Lietuvoje lankėsi, pasakoja apie pilnas krautuves importuotų prekių: olandiški, daniški sūriai ir vokiškos dešros. Arba kitam paprašius biržietiško ar Utenos alaus, atsakoma: „Tai ne prestižiniai gėrimai“. Lietuva yra užversta vokišku, danišku ir net lenkišku alumi, bet negalima gauti lietuviško. Ir iš to viso daroma išvada, kad gyvenimas yra geras — žmonės turi pinigų. Jeigu jau jie apie prestižą kalba, tai labai blogai įgi suprantą.

Nemanau, kad labai prestižiškai kas atrodytų, jeigu į banketą ateitų su juodu kaklaraiščiu, bet be kojinių ir suplyšusiomis kelnėmis. Panašiai yra dabar daroma. Niekam nėra ir galvą neateina, kad tas sūris ir alus yra už užsienio paskolas perkamas. Ir nepagalvoja, kad ateis diena, kuomet tas paskolas reikės sugrąžinti.

Dabar Lietuvos užsienio skolos jau siekia 500 mil. dolerių. Nors tos visos paskolos yra gautos „labai palankiomis sąlygomis“, tik 7% metinių palūkanų, bet ir už tas „palankias“ paskolas jau dabar reikia mokėti 35 mil. dolerių į metus. Tad kyla labai paprastas klausimas: ką valgys ir ką gers ateinančiais metais? Kuomet sūriai, dešros ir viščiukai yra importuojami, Lietuvos ūkininkai už savo pristatytus gyvulius ar produktus pinigų turi 3-4 mėnesius laukti. Iš šalies žiūrint, matyti, kad pagal planą yra stengiamasi Lietuvos žemės ūkį sugriauti. Nereikia būti labai išmanančiu, kad čia savos rūšies apvogimą būtų galima įžiūrėti. Kuomet infliacija siekia 35%, tai pinigai po 4 mėnesius yra jau trečdaliu nuvertę. Prileiskime, cukrinius runkelius ar linus

pinigas pinigą daro.

Tie patys, kurie mane mokė, sakė, kad aš viską tik iš negatyvios pusės aprašau. Jiems pasakiau: jeigu jūs žinote ką nors teigiamo, tai duokite man faktus. Mielai parašysiu. Tuomet pasijuto lyg pagauti — tai, kad mes tokių faktų neturime. Rašyti apie tai, kad Lietuvoje žolė žalia, tai gal apysakoje tiktų, bet ne rašinyje. Arba apie tai, kad Lietuvoje lakštingalos gražiai čiulba. Bet nereikia užmiršti, kad 1940 m. birželio 15 d. ir 1941 m. birželio 14-16 d. lakštingalos irgi čiulbėjo. Aš faktų neiškraipau, bet jų ir negražinu. Žinodamas pasakymą, kad: „Lašas po lašo ir akmenį pratašo“ ir manydamas, kad dabar Lietuvoje mūsų spauda daug kas paskaito, tad galbūt kas nors ir dėmesį atkreips. Manau, kad ir vizų panaikinimas ne iš valdančiųjų geros valios įvyko. Jiems visą laiką tai buvo į akis drebama, tad ir tas panaikinimas su Brazausko vizitu sutapo!

KAIRYS BALTIC EXPEDITING ŠVENTINIS SIUNTINYS NR. 3

Rūkytas kumpis	2 kg.
Rūkyta dešra	2 kg.
Olandiškas sūris	1 kg.
Miltai	4 kg.
Cukrus	4 kg.
Ryžiai	1 kg.
Šokoladiniai saldainiai	1 kg.
Apelsinai	2 kg.
Aliejus	3 lt.
Vištienos sultinys	1 indas
Sviestas	.500 gr.
Kakava	.400 gr.
Arbata	.200 gr.
Pupelių kava	.500 gr.
Tirpstanti kava	.200 gr.
Šokoladas	.300 gr.
Šviežia citrina	.500 gr.
Medus	.500 gr.
Marinuota silkė	.360 gr.
Prieskoniai	.200 gr.
Sūdyti riešutai skardinėje	.200 gr.

\$98.00 U.S.D.

PRIEDAS „MM“: šprotai 5 dėž., mėsos kons. .500 gr.; marinuotos silkės 360 gr.; vištienos sultinys 1 ind. — **\$10.00 U.S.D.**

PRIEDAS „NN“: aspirinas — ASA 325 mg. 200 tab. import. iš Kanados arba JAV — **\$4.00 U.S.D.**

Rašykite arba skambinkite, pristatysime pilną siuntinių ir priedų sąrašą: **517 Fruitland Rd., Stony Creek, Ont., Canada 18E 5A6, tel. 905-643-3334/fax 905-643-8980.**

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

* Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.

* 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.

* Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.

* Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.

* Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.

* Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting

517 Fruitland Rd.

Stony Creek, Ont.

Canada 18E 5A6

Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

(312)434-2121 800-775-SEND

KALĖDINIAI SIUNTINIAI IKI LAPKRIČIO 23 d.

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDELIAVIMAS

Mažeikių vaikų choreografijos mokyklos tautinių šokių ansamblis „Kauškus“.

„KAUŠKUČIO“ KLUMPELIŲ ŽYGIS

Ar pamenate vasaros naktų vakaruškas savo jaunystės gimtajame sodžiūje, svirpanti žiogams, užsitiesusias iki aušros? Šiandien ratelėje besisukanti ir dainuojanti taip, jog atrodo išdainuosite visą širdį?

Ar prisiminimų bangos nenunešė atgal į jaunus dienas, žiūrint Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventę, įvykusią liepos mėnesį Vilniuje, ar neapsėmė ilgesiu?

Toje šventėje šauniai klumpečių tamsiai kaukšėjo ir trespėjo „Kauškus“, Mažeikių vaikų choreografijos mokyklos tautinių šokių ansamblis.

Turėjau progą susitikti ir pašneškinti „Kauškus“ vyriausiąjį baletmeisterį Gintarą Grinkevičių.

— Kaip atėjote į šį kolektyvą, kokia buvo pradžių pradžia? Kas su ansambliu šiandien dirba? Kiek „kauškučių“ jame yra?

— 1988 m., baigęs Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetą, gavau paskyrimą į Mažeikių vaikų muzikos mokyklos choreografijos skyrių.

Atėjęs dirbti, mokykloje radau vaikų šokių kolektyvą, prieš penkerius metus sukurta meno vadovės Jolantos Tendienės, taip pat Klaipėdos fakulteto auklėtinės. Ji puoselėjo idėją burti daugiau lankėsi, nebūjančių scenos vaikų, auginti jų meistriskumą. Džiaugiausi, kad galiausiai prisidėti prie to įdomaus darbo.

Jolanta Tendienė pradėjo dirbti su 26 vaikais. Kai aš atėjau, jų jau buvo 200, o dabar net 300. Mažiausieji kaušukai — šešeri, vyriausieji — aštuoniolikos metų.

Nuo šių metų pradžios jau turime savo liaudies instrumentų kapelą iš 5 žmonių: dviejų vaikų, dviejų suaugusių ir vadovo Algirdo Grinkevičiaus. Jolanta ir aš, ansambliui didėjant, likome kaip ir buvę: ji meno vadovė, aš baletmeisteris. Bet mūsų didžiausiaji pagalbininkė, „dešiniąjį ranką“, koncertmeisteri Tamarai Vertelienė, daug metų dirbančiai lyg ir nematomą darbą, teko persikvalifikuoti ir per 3 mėnesius išmokyti groti kapeloje kontrabosinėmis kanklėmis.

— Kada ir kas pripažino ir oficialiai įvertino jūsų kolektyvo meistriskumą? Kaip tai įvyko?

— Tai buvo 1988 m. Panevėžyje, vaikų tautinių ansamblių šventėje „Aguonėlė“, kurioje pirmą kartą pasirodė greta profesionalių vaikų kolektyvų. Patikome ne tik žiūrovams, karštai mums plojusiams, bet ir komisijai, skyrusiai specialų prizą už geriausią liaudišką programą „Saulėle motule, užtekek“, vaizduojančią nelengvą piemenėlių dalį. Ruošdami tą programą atidavėme visą širdį, viską, ką mokėjome, žinojome.

Vaikai ne tik šoko, bet ir vaidino, žaidė scenoje, parodė daugybę liaudiškų ganiavos papročių. Repetuojami išliejome upelius prakaito, bet ne veltui. Buvome laimingi ne tik dėl to, kad tą prizą gavome, bet ir dėl to, jog mus pamatė, išgirdo, jog padarėme išpuilį. Be to, gerai pasirodė per šį festivalį, įgijome teisę ginti liaudies kolektyvo vardą, t.y., surengti atskirą koncertą komisijai, kuri nusprendžia, ar kolektyvas tik šiaip saviveiklinio ratelio lygio, ar vertas daugiau. Anuo metu pelnytį liaudies ansamblio vardą buvo didelė garbė.

Važiuojame į sostinę, šokome privalomą koncertą, atlikome reikalingus formalumus ir parvažiavome namo jau kaip Mažeikių vaikų muzikos mokyklos tautinių šokių ansamblis su skambiu „Kauškus“ vardu.

— Nuo tada pradėjote „klumpečių žygį“ per Lietuvą ir už jos, tikriausiai daug norinčių šokti atsirado?

— Norinčių netrūksta, ir mes, vadovai, turime iš ko pasirinkti, netgi neinau reikalaudami iš būsimos šokėjos. Šokti „Kauškus“ laikoma pripažinimu, ir į ansamblį ne kiekvieną choreografijos skyriaus mokinį priima. Iš 8 klasių kasmet atirenkame po 8 gabiausius vaikus. Taip atnaujiname kolektyvą, o geriausieji, tokie, kaip Brigita Andersonaitė ir Ruslanas Gusarovas, šoka visų priekyje solinius šokius metų metais. Tol, kol paauginame vertą pamainą. Yra išimčių, pvz., Ramunė Songailaitė šiemet jau Lietuvos Muzikos akademijos studentė, bet Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje dalyvavo kartu su „Kauškus“. Išėinantys sunku skirtis su ansambliu. Pamiršti ji, kaip ir savo vaikystę, nėra paprasta.

1992 m. vėl dalyvavome tradicinėje šventėje „Aguonėlė“, įvykusioje Vilniuje. Ilgai svarstėme ir vis nenutarėvome, kokią naują temą pasirinkti, kokią programą rengti. Patarimo važiavome prašyti į Klaipėdos fakultetą pas visų studentų labiausiai mylimą dėstytoją Čepaitę, gerai žinomą ir Lietuvoje, ir Amerikoje. Ji pasiūlė senos skrynios, pilnos daiktų ir prisiminimų, temą. Prie ratelio sėdi verpanti bobulė, greta jos įsitaisę anūkėlis Jonukas. Jis traukia iš skrynios botagėlį, vyžą, kuskelę (skarelę), arklio žvangučius ir kitus daiktus, klausinėdamas apie juos, o bobulė pasakoja apie savo gyvenimą, nes kiekvienas daiktas kažką primena. Štai — žvangučiai. Padabinę jais savo žirgą išėjo berniukas į Rygos miestą parvežti mergelei dovanų kuskelę...

Programą pavadiname „Iš bobulės skrynios“. Parengti ją buvo nelengva: vaikams vėl reikėjo ir šokti, ir šneketi, ir

visą valandą ant scenos išbūti. Mums, vadovams, atrodė, kad programa pavyko, girdėjome žiūrovų pagyrimus. Tačiau šį kartą sulaukėme ir kritikos: žinomi choreografoi Genovaitė Juknevičienė ir Kazys Poškaitis sakė, kad programa per ilgą ir mūsų vaikai per daug profesionaliai šoka, atrodo, kaip „Lietuvos“ ansamblis. Dėl to kios kritikos mes ne truputį nenusiminėme. Anaipol! Supratome kaip pripažinimą ir jautėmes pasiekę tai, ko norėjome.

Nuotaiką palaikė Lietuvos televizijos darbuotojai, filmavę šventę. Režisierė D. Keturakytė po filmavimo pasakė, kad tokio smagaus koncerto seniai nematė. Ji buvo visiškai nuširdi: Lietuvos televizija po visų tragiškų okupacijos įvykių buvo ne taip seniai grąžinta tikriems šeiminkams.

Turime ir trečiąją programą. Tai koncertas-vaidinimas „Dukutė viena namie liko“, skirtas Lietuvos choreografijos tėvo, Juozo Lingio atminimui. Programoje — 14 šokių, ji trunka ilgiau negu valandą. Rodėme ją Klaipėdoje vykusiam festivalyje „Supyniau pynimą“, surengtame J. Lingio atminimui, kituose Lietuvos miestuose, Estijoje. Reikliausias mūsų kolektyvo kritikas — meno vadovės Jolantos Tendienės vyras, visada randantis prie ko prikibti, programą įvertino sakydamas, kad „Kauškus“ pasiekė meistriskumo „lubas“.

— Ką garsus, nemažai kelia- vės ir koncertavę kolekty- vus prisimena su maloniausiais išpuiliais?

— Daug ką prisiminti malonu. Prieš kelerius metus mūsų ansamblis surengė festivalį „Sukaušėkim, sutrepėkim“. Į jį pasikvietė 6 kolektyvus iš Lietuvos, 6 iš užsienio: Latvijos, Estijos, Rusijos, Armėnijos, Gruzijos ir Lenkijos, tų valstybių, kuriose turime draugų. Tai buvo pirmasis tarptautinis dainų ir šokių festivalis Mažeikiuose per visą miesto istoriją. Savaitę pramogoms ir linksminoms, išsėjoms ir keliavoms po gražias aplinkines vietas, buvome Triškių pušyne, prie Platelių ežero. Surengėme tris koncertus. Per baigiamąjį, įvykusį stadione, skraidė oro balionai, leidosi spalvoti parašiutai, tikros meškos iš cirko važinėjo tikrais dviračiais, iš dangaus lijo saldainiai — juos pabėrė iš praskrendančio lėktuvo. Amerikoje tokia šventė tikriausiai nieko nenustebintų, bet Lietuvoje žmonės gyvena kitaip, ir ji atrodo kaip pasaka.

Šių metų rugpjūtį koncertavome Turkijoje. Tai buvo trečioji „Kauškus“ kelionė į užsienio valstybę. Dalyvavome tarptautiniame liaudies muzikos, folkloro ir šokių festivalyje, suaugusių profesionalių kolektyvų renginyje, todėl ir Turkiją važiavo vyresniųjų vaikų grupė. Šokome amfiteatre, išlikusiame nuo garsiosios Bizantijos imperijos aukso laikų. Festivalyje dalyvavo 15 kolektyvų iš įvairių valstybių. Mūsų „Kauškus“, Kinijos ir Kazachstanu instrumentiniai ansambliai patekome į geriausiųjų kolektyvų trejetą! Buvo smagu, kad galime parvežti tokį įvertinimą kaip dovaną tiems, kuriems remiant galėjome vyksti į šią nuostabią kelionę.

Vienu iš reikšmingiausių įvykių laikau ir tai, kad pernai mūsų choreografijos skyrius atsisakė nuo Muzikos mokyklos ir buvo perorganizuotas į Choreografijos mokyklą. Tad „Kauškus“ nuo praėjusių metų vadinamas Mažeikių vaikų choreografijos mokyklos tautinių šokių ansambliu.

Megstame keliauti, švesti, turime daug draugų, yra pas ką ir svečius nuvažiuoti ir pas save pasikviesti, todėl prisiminimų daug, žymiai daugiau negu bobulės skrynioje...

— Kelionės, pramogos visur brangiai kainuoja, kas išlaiko „Kauškus“?

— Visi, kuriems patinka „Kauškus“, kas tik gali ir kaip gali. Valstybinės ir privačios įmonės, akcinės bendrovės ir atskiri asmenys. Vadovai ir

šokėjai yra dėkingi Uždarnosios akcinės bendrovės (UAB) „Uostas“ prezidentui Vitalijui Krolienai, UAB „Baltica“ prezidentui Broniui Šauliui, individualios įmonės „Mogie“ prezidentui Jonui Buinauskui, Prekybos namų „Grūstė“ generaliniam direktoriui Alfredui Vyntautui ir kitiems. Kolektyvo mecenatas ir generalinis sponsorius — UAB „Sontekas“ ir jos prezidentas Romanas Songaila. Be šio žmogaus paramos „Kauškus“ tikriausiai kaip ir daugelis kitų negalėtų egzistuoti. Jis moka atlyginimus vadovams, apmoka kelionių išlaidas, perka rūbus ir dovanas, padeda surengti šventes ir t.t. Ištikima „Kauškusio“ šokėja Ramunė Songailaitė — UAB prezidento duktė. „Kauškusio“ šoka ir jo sūnus.

Daug kam ir už daug ką galime dėkoti. Mūsų kolektyve nešoka nė vienas Lietuvos Avialinijų firmos darbuotojas, maitinimu... Neseniai naujaisi fizikos, matematinės logikos pasiekimai sukūrė galingus kompiuterius, telpiančius lagaminelyje, labai greitai apdorojančius milžiniškas informacijos apimtis. O visi supranta, koks didelis turas — tiksliai ir greitai informacija! Bet viskam reikalingi jauni, energingi, gabūs specialistai.

Kiekvienais metais vyksta pasaulinės gimnazistų, jaunųjų mokslo mylėtojų olimpiados. Lietuva turi senas tradicijas, ruošiant šias moksleivių varžbas. Kai kurios olimpiados Lietuvoje pradėtos ruošti daug anksčiau negu pasaulyje. Šiais metais mūsų krašte jau vyko 43-ji matematikų, 42-oji fizikų, 32-oji chemikų, 5-oji informatikų olimpiada.

Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe, mūsų moksleiviai atskiromis komandomis sėkmingai dalyvauja pasaulinėse olimpiadose. Komandos sudaromos iš 4-5 gimnazistų ir jie dvi dienas po kelias valandas sprendžia teorines bei praktines užduotis. Uždaviniai, priklausomai nuo sudėtingumo, vertinami taškais. Jūs vertina žymiausi organizavusios olimpiadą šalies mokslininkai. Prizininkais tampa gavę daugiausia procentų nuo didžiausio taškų skaičiaus. Pvz., surinkę 95% taškų, gauna aukso medalius, surinkę daugiau kaip 85% — sidabro, daugiau 70% — bronzos, daugiau 50% — pagyrimo raštus.

Šiais metais liepos mėnesį trisdešimt penktąją pasaulinę matematikų olimpiadą vyko Hong Konge. Vytautas Poškūnas iš Vilniaus buvo apdovanotas bronzos medaliu, o Dalius Mašolas iš

— Ar buvo iš kitų išskirtas „Kauškus“ Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje?

— Šventės organizavimo komitetas mus pakvietė dalyvauti pasirodymo darbe: kolektyvas šoko tarsi parodomąją programą, o šventės baletmeisteriai kitiems ansambliams vedė seminarus, mokė juos, rodydami mūsų kolektyvą kaip pavyzdį. Visi mokyklos dėstytojai dirbo vyr. baletmeisterio asistentais. Tai irgi pripažinimas. 8 mūsų kolektyvai, 150 šokių šoko prie centrinių tribūnų.

Ne visiems svečiams šventė vienodai patiko, jie galbūt prie kitokių pripratę, kur iš tikrųjų daugiau linksminamasi, o ne tiek daug prakaituojama. Ansamblis nemažai dirbo, ir šokėjai buvo labai pavargę, bet viskuo patenkinti. Šokių diena, be abejojimo, jiems atrodė pati gražiausia.

— Ne tik jį šokėjams! Daugeliui. Tikiau, kad „Kauškus“, garsiai kauškedamas per Lietuvą, nužygiuos savo klumpelemis žymiai toliau.

Kalbėjosi Laima Zimkienė

Anglų kalbos pamoka šių metų A.P.P.L.E. kursuose Kaune.

Nuotr. L. R. Kulbienės

A.P.P.L.E. IŠMOKĖ NORMALAUS BENDRAVIMO

Marijampolėje baigėsi Švietimo centre vykė APPLE kursai. Šiame mieste jie buvo organizuoti jau antrą kartą, tik šįkart — trumpesni. Norinčių mokytis šiemet buvo daugiau nei pernai. 164 švietimo sistemos darbuotojai į Marijampolę suvažiavo iš atokiausių Lietuvos vietų. Buvo skaitomos ne tik tradicinės skaitos apie pradinukų ugdymą, tarpusavio bendravimą, anglų ir lietuvių kalbas.

Šiemet pirmą kartą organizuoti užsiėmimai socialinės sferos, švietimo centrų darbuotojams, sveiko gyvenimo būdo entuziastams. Pastarieji turėjo puikią progą pabendrauti su JAV jaunimo grupe, susibūrusia kovai su narkomanija. Pedagogai teigiamai įvertino John T. Irwin paskaitas. Jis jau 30 metų dirba mokinių patarėju ir kovos su narkotikais koordinatoriumi valstyje.

Atsisveikinimo vakare žiūrovai negailėjo aplodismentų Marijampolės APPLE kursų direktorės, Bostono lietuvių etnografinio ansamblio vadovės G. Kupčinskienės suburtam kursų dalyvių chorui, kuriam gitara akompanavo APPLE kursų administratorius A. Kupčinskas. Ne vienu metu „Lietuvos ryto“ kalbinti, kursų dalyviai klausimą, kuo naudingi šie kursai, atsakydavo vienodai: „Išmokė mus, lietuvių, normalaus bendravimo“.

(„Lietuvos rytas“, 08.08)

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ PASIEKIMAI TARPTAUTINĖSE OLIMPIADOSE

Ką bešnekėtume ir kaip begalvotume, mūsų materialinė gerovė iš pagrindų priklauso nuo gamtos mokslų. Vargiai žemelė išmaitintų, apgintų ir sušildytų 4 milijardus žmonių, jei ne fizikos, chemijos, biologijos ir mokslų karalienės ar tarnaitės — kaip kas supranta, matematikos pasiekimai! Matematika — tikslųjų mokslų kalba. Fizika padeda suprasti gamtos reiškinius ir, juos panaudojus technikoje, padidina žmogaus galias tūkstančius ar milijonus kartų. Chemija kuria naujas medžiagas: vaistus, sintetinius audinius, trašas, taigi rūpinasi mūsų sveikata, apranga, maitinimu... Neseniai naujaisi fizikos, matematinės logikos pasiekimai sukūrė galingus kompiuterius, telpiančius lagaminelyje, labai greitai apdorojančius milžiniškas informacijos apimtis. O visi supranta, koks didelis turas — tiksliai ir greitai informacija! Bet viskam reikalingi jauni, energingi, gabūs specialistai.

Kiekvienais metais vyksta pasaulinės gimnazistų, jaunųjų mokslo mylėtojų olimpiados. Lietuva turi senas tradicijas, ruošiant šias moksleivių varžbas. Kai kurios olimpiados Lietuvoje pradėtos ruošti daug anksčiau negu pasaulyje. Šiais metais mūsų krašte jau vyko 43-ji matematikų, 42-oji fizikų, 32-oji chemikų, 5-oji informatikų olimpiada.

Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe, mūsų moksleiviai atskiromis komandomis sėkmingai dalyvauja pasaulinėse olimpiadose. Komandos sudaromos iš 4-5 gimnazistų ir jie dvi dienas po kelias valandas sprendžia teorines bei praktines užduotis. Uždaviniai, priklausomai nuo sudėtingumo, vertinami taškais. Jūs vertina žymiausi organizavusios olimpiadą šalies mokslininkai. Prizininkais tampa gavę daugiausia procentų nuo didžiausio taškų skaičiaus. Pvz., surinkę 95% taškų, gauna aukso medalius, surinkę daugiau kaip 85% — sidabro, daugiau 70% — bronzos, daugiau 50% — pagyrimo raštus.

Šiais metais liepos mėnesį trisdešimt penktąją pasaulinę matematikų olimpiadą vyko Hong Konge. Vytautas Poškūnas iš Vilniaus buvo apdovanotas bronzos medaliu, o Dalius Mašolas iš

Šiaulių — pagyrimo raštu. Ypač sėkmingai lietuviams buvo šeštoji informatikos olimpiada, vykusį Švedijoje. Joje dalyvavo 189 moksleiviai iš 49 valstybių. Gintautas Kučas ir Tomas Sakalauskas iš Vilniaus gavo sidabro, o Romualdas Dumčius iš Kauno ir Linas Medriūnas iš Vilniaus — bronzos medalius. Reikia stebėtis, kad tokių aukštųjų pasiekimų Lietuva, kur individualus kompiuteris yra dar didelė retenybė, o mokyklų kompiuterizacija — labai žemo lygio.

Labai gerai pasirodė mūsų jaunieji chemikai Norvegijoje. Čia varžėsi 160 jaunuoliai iš 41 šalies. Mūsų atstovai: Eduardas Gaidamauskas pelnė aukso, o Giedrius Stankevičius — bronzos medali. Praeitais metais jie iškovojo sidabrą ir bronzos medalius. Gaidamauskas buvo antras ir nuo absoliutaus vadovo atsiliko tik 0,076 taško. Abu vaikinai iš Vilniaus Gamtos ir technikos mokslų licejaus. Tos mokyklos chemijos mokytojas J. Lagunavičius jau trečią kartą iš eilės ruošia chemikus prizinininkus ir garsina Lietuvą.

Jau keli dešimtmečiai Lietuvoje fizikos olimpiadas padeda ruošti ir komanda „treniruoją“ didelis entuziastas bei jaunimo mylėtojas prof. P. Bogdanovičius. Praeitais metais Jungtinėse Amerikos Valstijose jaunieji fizikai iškovojo bronzos medali ir pagyrimo raštą. Šiais metais pasaulinė dvidešimt penktąją fizikų olimpiadą vyko Kinijoje, Pekine. Joje dalyvavo 229 moksleiviai iš 47 šalių. Mūsų atstovas Rimantas Lazauskas iš Vilniaus pelnė pagyrimo raštą.

Reikia pažymėti, kad geriausiai pasirodė Vilniaus Gamtos ir technikos mokslų licejus. Net keturi auklėtiniai pelnė prizines vietas. Be minėtų chemikų — matematikas V. Poškūnas ir fizikas R. Lazauskas. Tokie geri lietuvių rezultatai tarptautinėse moksleivių olimpiadose rodo gana aukštą mūsų tikslųjų mokslų mokytojų ir profesorių pasirodymo lygį. Deja, dabar šie mokslai tampa nepopuliarūs ir tikslųjų mokslų fakultetai Lietuvos aukštosioms mokykloms sunkiai surinko studentų kontingentą.

Valentinas Karklinis

First In Travel To Lithuania American Travel Service

Dabartinės kainos skrydžiams iš Sekančių JAV miestų į Vilnių.

Atlanta	\$ 668.00
Boston	\$ 621.00
Chicago	\$ 590.00
Cleveland	\$ 714.00
Dallas	\$ 733.00
Detroit	\$ 668.00
Houston	\$ 733.00
Los Angeles	\$ 826.00
Miami	\$ 686.00
New York	\$ 540.00
San Francisco	\$ 826.00
Seattle	\$ 826.00
Tampa	\$ 686.00
Washington	\$ 649.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius. Bilietai turi būti išpirkti iki gruodžio 15 d., 1994 m. Dėl smulkesnės informacijos ir skrydžių iš kitų miestų prašome kreiptis į mūsų raštines. Siūlome bilietus iš VILNAUS į įvairius JAV ir KANADOS miestus. Informaciją dėl bilietų kainų bei kitų kelionių ir turistinių patarnavimų maloniai suteiks mūsų raštinių tarnautojai.

American Travel Service
9439 S. Kedzie
Evergreen Park, IL 60642
Ph. 708 422-3000
Ph. 800 422-3190
FAX 708 422-3163

American Travel Service
Migrovė Travel - atstovas Lietuvoje
88 Laisvės alėja
3000 Kaunas
Ph. 22 10 90

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos Skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703) 471-1711

VILTYS NEIŠSIPILDĖ

Apie „LitPoliinter“ firmą kiek anksčiau rašyta „Drauge“. Tuo metu pareikštos viltys, kad tai labai daug žadanti bendrovė, suteikianti indėlininkams ir savininkams neabejotino pelno. Pasirodo, kad viltys nelabai pildosi. „Lietuvos aidas“ (lapkričio 8 d., „Finansiniai skersvėjai, „LitPoliinter“ firmoje) taip aprašo vėliausią indėlininkų susirinkimą:

„Lapkričio 6 d. į susirinkimą Lapėse, kur yra įsikūrusi „LitPoliinter“ televizija, buvo sukviešti firmos „LitPoliinter“ indėlininkai. Firma turi daugiau nei 800 indėlininkų, bendra surinktų indėlių suma sudaro 3 mil. dolerių.

Pirmajame indėlininkų susirinkime, kuris vyko birželio mėnesį, buvo žadama pradėti atsiskaitinėti su indėlininkais rugpjūtį. Tačiau dalis žmonių nesutiko laukti, kreipėsi su civiliniais įskoliniais į teismą. Kiti indėlius susigražino prekėmis iš „LitPoliinter“ parduotuvių (ju firmą turi 20). Kaip sakė „LitPoliinter“ generalinis direktorius Artūras Krukis, jau liepos mėn. buvo gražinta indėlių už 209,677 litus. Pinigai žmonėms buvo išmokami iki spalio mėn. Per tą laiką išmokėta 2,920,764 litai. Anot „LitPoliinter“ prezidento Romo Bubnelio, indėliai buvo gražinami itin sunkioje situacijoje atsidūrusiems žmonėms: dėl ligos, artimųjų mirties ir kt. Tačiau saleje sėdintys indėlininkai siems R. Bubnelio žodžiams emė energingai prieštarauti, sakydami, jog tai melas.

Siuo metu firmos saskaitos Žemės ūkio ir ūkio bankuose yra areštuotos (josė rasta atitinkamai 5,000 litų ir 4 doleriai). Dauguma „LitPoliinter“ priklausanti objektai yra įkeisti bankams. Be kitų skolų, „LitPoliinter“ skolinga indėlininkams 12 mil. litų.

Kauno m. apylinkės teisme „LitPoliinter“ firmai yra iškelta daugiau nei 70 civilinių bylų. Visas jas indėlininkai yra laimėję. Tačiau antstoliai beveik neturi ką areštuoti — tik biuro baldus, telefonus, kelis kompiuterius, kai kurias prekes iš firmos parduotuvių. „LitPoliinter“ televizija? Taip, į ją daugiausia vilčių ir deju indėlininkai. Ir tik susirinkimo išvakarėse žmonės sužinojo, kad ji jau seniai parduota ir „LitPoliinter“ firmai nebepriskluso. Pasirodo, jau birželio 10 d. (pirmojo indėlininkų susirinkimo

dieną) Romas Bubnelis pasirašė pardavimo ir pirkimo sutartį. Pagal ją UAB „LitPoliinter“ pardavė UAB „Atolydis“ dviejų aukštų televizijos pastatą Lapėse kartu su visa jame esančia įranga bei TV technika. Pasak R. Bubnelio, „Atolydis“ firma, priklausanti A. ir G. Zukauskams, yra sena „LitPoliinter“ partnerė. Minimą turtą Lapėse ši firma įsigijo už 1,450,000 litų, nors R. Bubnelis yra teigęs, jog į televiziją investuota 2 mil. dolerių. Paprašytas pakomentuoti, kodėl turtas buvo parduotas puslėčiui, „LitPoliinter“ prezidentas pasakė, jog TV pastatas ir įranga sudaro tik trečdalį viso „LitPoliinter“ TV kanalo vertės. Be to, R. Bubnelis pridūrė, jog šio kanalo šeimnininkas liko tas pats — „LitPoliinter“ firma. Tą įrodė nepasikeitęs kanalo pavadinimas. Pasak R. Bubnelio, su UAB „Atolydis“ pasirašytas kontraktas, jog „LitPoliinter“ nuomoja TV pastatą su įranga iš šios firmos. „Laikui begant, mes vėl viską išsi-pirkime“, — sakė Romas Bubnelis. Kodėl „LitPoliinter“ TV reikėjo atskirti nuo „LitPoliinter“ firmos? Anot R. Bubnelio, firmos partneriai iš Vokietijos ketina investuoti į „LitPoliinter“ TV didesnes sumas. Jie reikalavo, kad televizija būtų atskirta nuo firmos ir nevilkėtų jokių skolų naštos. Dabar, pasak R. Bubnelio, televizija yra nuostolinga. „Vien už kanalo transliavimą mes mokame 53,000 dolerių per mėnesį“. Tačiau ateityje iš TV tikisi didelio pelno.

Del sunkios „LitPoliinter“ finansinės padėties buvo kaltinami ir indėlininkai. Anot R. Bubnelio, firma ketino gauti paskolą. Pinigai turėjo ateiti iš ūkio banko Kaune. Tai sužinoję, indėlininkai pasakė bankininkams: „Kai tik ateis pinigai, mes juos pulsime“. Todėl paskolos teikėjas atsisakė duoti pinigų.

„LitPoliinter“ prezidentui R. Bubneliui paprašius žmonių įsaldyti indėlius 2 metams, saleje pasigirdo pasipiktinimo šūksniai. Tačiau dalis kreditorių, atrodo, pasirodė su tuo sutikti. Jie iš R. Bubnelio pareikalavo firmos veiklos plano ir strategijos.

Pats „LitPoliinter“ prezidentas sakė, jog negalės ramiai gyventi, jei liks kam nors skolingas. „Asmeninio turto, — kalbėjo R. Bubnelis, — neturiu, visus pinigus deju į firmos veiklą. Saskaity užsienio

LSDP PREZIDIUMO PAREIŠKIMAS

Del Būtingės naftos terminalo

Naftos produktų terminalo Būtingėje projektavimo bei statybos klausimai nusikalstamai ilgai nebuvo sprendžiami. Pirmenome, kad terminalas Lietuva reikią papildomą energinės nepriklausomybės galimybę, atimantią iš Rusijos vieną pagrindinių spaudimo įrankių Lietuvai.

Pagaliau sprendimas priimtas, tačiau tolesni Vyriausybės veiksmai darosi nesuprantami. Vyriausybės nutarimu (1994 10 14, Nr. 977) kuriama akcinė bendrovė, kur 49% akcijų turės valstybė, 49% — užsienio bendrovės ir 2% — Lietuvos privatus kapitalas. Tai reikią, kad du

procentai akcijų privačiose rankose gali turėti lemiamos įtakos bendrovės valdymui, naftos produktų kainoms, darbų tarifams, gaunamam pelnui, dividendams ir kt. Toks akcijų paskirstymas leidžia visiškai ignoruoti valstybinį kapitalą, praktiškai Lietuva, kaip valstybė, terminalo netenka.

Mūsų nuomone, Būtingės naftos terminalas turėtų būti arba neprivatizuotina valstybinė įmonė, arba akcinė bendrovė, kurioje ne mažiau kaip 51% akcijų būtų valstybės, bet pastaruoju atveju žymi pelno dalis neatitektų Lietuvos biudžetui.

Socialdemokratų atkreipia visuomenės dėmesį į tai ir sako: „Kas valdys naftos terminalą, tas galės valdyti Lietuvą“.

A. Sakalas
LSDP pirmininkas

AUKŠTĄIAČIAI NEBENORI AUGINTI LINŲ

Per šį sezoną, pasak Akcinės bendrovės „Panemunėlio linai“ generalinio direktoriaus Z. Čiplo, geriausiu atveju bendrovėje bus perdirbta apie 1,000 tonų linų šiaudelių. Direktorius mena laikus, kada Panemunėlio linų pluošto gamintojams žemdirbiai parduodavo iki 4,000 tonų žaliavos.

Z. Čiplys teigia, jog ir dabar linus auginti apsimoka. Supirkimo kaina priklauso nuo šiaudelių kokybės — nuo 514 iki 1,131 lito už toną. O, pasak Z. Čiplo, kruopštus ūkininkas hektare gali išauginti iki 4 tonų linų šiaudelių. Tačiau žemdirbiai kol kas nenoriai verčiasi linininkyste. Štai linai šiemet Rokiškio rajone tebuvo auginami 400 ha. Anksčiau mėlyniedžiais buvo apsejama iki 2,000 ir daugiau hektarų.

(„Lietuvos rytas“, 08.31)

bankuose taip pat nėra, galit įeškoti net per Interpolą“. „LitPoliinter“ prezidentas, beje, pasakė, jog jo bute vienas kambarys laisvas, tad galėtų priimti gyventi ką nors iš apviltųjų indėlininkų.

O pastarieji rinko parašus po kreipimusi į „LitPoliinter“ TV žurnalistus ir darbuotojus. Jame retoriškai klausima, ar gali egzistuoti masinės informacijos priemonė, sukurta iš vogtų pinigų. „Nejau jūs norėtumėte, — rašoma kreipimesi, — kad ir jus vadintų sukčiaus bendražygiais? Ar tikės jūsų televizijos žiūrovai ta tiesa, kurią jūs skelbsite iš ekrano?“

„NESTE“ BENDROVĖ NUTRAUKIA INVESTICIJAS

„Tai, kas nutiko mūsų bendrovės atstovui Lietuvoje, pakeitė mūsų planus“, — pareiškė spaudos konferencijoje bendros Lietuvos ir Suomijos kompanijos „Litofinn Service“ bei firmos „Neste Oil LT“ tarybos pirmininkas, „Neste“ marketingo bendrovė Europoje viceprezidentas Mattis Peitsas. „Litofinn Service“ padalinio Klaipėdoje menedžerį naktį užpuolė du vyrai, stovėję namo, kuriame nukentėjusysis gyvena, koridoriuje. „Neste“ vadovai mano, kad užpuolimas buvo įvykdytas prieš kompanijas, kurioms jis atstovauja. Klaipėdoje suteikęs pirmąją medicininę pagalbą suomių menedžeris buvo perveržtas gydyti į Suomiją. Jam sulaužyta ranka, pirštai, šonkauliai, padarytos žaizdos galvoje. Gydimui prireiks 3-4 mėnesių. M. Peitsas žurnalistas pareiškė, kad kompanija „Neste“ yra pasiryžusi toliau dirbti Lietuvoje, tačiau pažymėjo, jog nerizikuosianti, jeigu ši veikla kels pavojų jos personalo gyvybei ir saugumui. „Neste“ nustos investuoti Lietuvoje, jeigu tam nebus sudarytos palankios sąlygos. Lietuvoje yra 12 „Neste“ degalinių septyniuose miestuose. Jose dirba apie 160 žmonių. Praėjusiais metais jų apyvarta sudarė 80 milijonų litų, pranešė Elta.

D & R HAULING

Pigiausiomis kainomis išvalome ir iškraustome namus bei garažus, išvežame metalo laužą. Įkainojimas nemokamas. Skambinkite: 312-254-7298. Kalbame angliskai ir lietuviškai.

Jeigu tave vargina per didelis svoris, cholesterolis, virškinimo sutrikimai, ir kiti nemalonumai — nenusimink! Tau gali pagelti tarptautinės kompanijos produktai, gaminami iš gamtinių augalų. Si kompanija siūlo ir darbą, jeigu esi pakankamai nuovokus, paskambink: tel. 305-923-0751.

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigltui: 312-767-1929.

VALOME
KILIMUS, BALCUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

DĖMESIO!
Čikagos ir apyl. namų savininkai! Atlieku vidaus ir išorės remonto ir dekoravimo darbus. Taip pat „wall papering“, dažymą ir kt. Įvairius mažus ir didelius darbus.
Vyta: 312-523-7289

MASTER PLUMBING
COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompas. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

WEALTHI & I
VIDMANTAS
GARLAUSKAS
312-778-1305
• Finansinis Planavimas
• Įvairūs investavimo produktai
• Gyvybės ir sveikatos draudimas
• Finansinė informacija
Investments provided by Registered Representatives of Capital Securities Investment Corporation. Member NASD/SIPC.

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 312-776-1486

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia ju reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta purnadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandų. Antradienį trečiadienį susikalsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

TAURAS AUTO IMPORT-EXPORT
Padedame pirkti automobilius „dealer“ varžytinėse. Siunčiame automobilius į Europą, priedant nuo \$500; taip pat jų detales. Tel. 908-905-0805.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniskai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-776-3971

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

BRICK 2 STORY, ORLAND PARK
Only \$334,900 for a large mstr bdrn suite w/double jacuzzi. Study/office on main level. Oak trim & cabinets. 2 furnaces & C/A units. Gorgeous family room w/fireplace. Gourmet kitchen. Please call in English. Ask for Colleen Alger at RE/MAX South (708) 429-4300.

SUSIPAŽINKITE! PRO-REALTY

6151 S. Kedzie, tel. 312-776-7100
Tarnautojai:

Padgurskis: Bernice, Gale ir David
Ciapas: John ir Leonard
• Nariai „MLS Computer Service“
• Ilgamečiai Brighton Pk., Marquette Pk., Westlawn ir „Back of the Yards“ gyventojai.
• Patyrę nuosavybių pardavime, mokesčių ir įstatymų reikaluose.
MES DIRBAME KARTU, KAD GALETUMĖ JUMS KUO GERIAUSIAI PATARNAUTI!
— Mr & Mrs BH: „Per 8 mėn. PRO-RE padėjo man uždirbti \$50,000. Po „closing“ jie man padėjo gauti dar \$2,800 priedo“.
— Mrs. Dr.: „Savo namą parduavėjau beveik 2 metus, o PRO-RE pardavė per 2 dienas už 5-kiais tūkstančiais didesnę kainą. Be to, palengvino man nusipirkti naują namą“.
— Mrs. D.T.: „Niekad nemaniau, kad galėsiu gauti paskolą ir nusipirkti namą, bet PRO-RE padedant, nusipirkau per 1 mėn.“
KREIPKITES Į MUS — BŪSIME JUMS NAUDINGI
• Speciali nuolaida klientams su šiuo skelbimu.

FOR SALE

Parduodami importuoti ir amer. gamybos AUTOMOBILIAI prieinama kaina. Kreiptis į Raimundą tel. 708-960-2100, Continental Acura, 2110 Ogden Ave, Lisle, IL

Parduodama Lietuvių Enciklopedija, 36 tomai, išleista Bostone. Skambinti: 312-476-7846.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

VISA GLOBE
Patikimiausias būdas įsigyti kredito kortelę tiems, kas jos niekada neturėjo. KREDITO LINIJA IKI 5,000 DOLERIŲ. Skambinkite šandien 312-582-4740. Kalbame lietuviškai.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• MLS kompiuteriūr FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

Century 21
Ford & Lyons
VIDAS POSKUS
Greit ir sąžiningai patarnauju perkant ir parduodant nekilnojama turtą. Nuosavybių įkainojimas, parduodamų namų sąrašai — veltui.
708-233-3446 arba 312-737-6901

FOR RENT

FOR RENT
Išnuomojami butai, 3316 W. 67 St.: 3 kamb. 1 mieg. \$395.00; 4 kamb., 1 mieg. \$420.00. Butai naujai išremontuoti, apšildomi, su kilimais; virimo plytos, šaldytuvai, skalbykla. Kreiptis nuo 9 v.r. iki 7 v.v., tel. 708-985-3261.

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave. vienam arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 į mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Alimą nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Išnuomojamas nebrangus 4 kamb. 1 mieg. butas Brighton Pk. apyl. Tel. 708-361-0285.

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 į mėn. + „security“. Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliskai.

Išnuomojamas 3 1/2 kamb. bt. 65th ir Kedzie apyl. Kreiptis: tel. 312-778-2473

HELP WANTED

ART'S EMPLOYMENT AGENCY
Siūlo įvairius darbus vyrams ir moterims: valymo, namų ruošos, vaikų ir senelių priežiūros bei kt. Kreiptis: 708-924-2002. Kalbame lietuviškai.

LitPoliinter bendrovės naujoje studijoje prie Kauno, studijos vadovas, bendrovės pirm. (centre) Romas Bubnelis ir gen. dir. Artūras Krukis. Studijoje ruošiamos TV programos, transliuojamos penktadieniais ir šeštadieniais Tele-3 kanalu.

Orkestras „NEMUNAS“

groja vestuvėms, banketams, įvairiems pobūviams, pasilinksminimams.
Muzika — jaunimui ir vyresniems
Kreipkitės: Robertas Raudys
tel. 708-301-5141

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$32
8 svarų statinaitė — \$18
Skambinkite: 708-532-5951
Pristatome UPS

AR JŪSŲ NAMAI SAUGŪS MAŽIESIEMS SVEČIAMS?

Ateina šventės — Kaledos, Nauji metai. Švenčių metu vaikai lanko tėvus. Iš toliau atvažiuoja, vaikai ir vaikaičiai praleidžia ilgesnį laiką svečiuose pas senelius. Dažnai seneliai nepagalvoja, kad jau kuris laikas jų namuose nebuvo mažų vaikų ir gal jų namai nėra pritaikyti mažųjų gyvenimui bei apsaugai.

Valstybinė statistika rodo, kad kiekvienais metais 3,000 vaikų miršta ir 5 milijonai susižeidžia namuose įvykstančiose nelaimėse. Kad jūsų vaikaičiai ar vaikai netaptų nelaimingų atsitikimų statistikos skaičiais, prieš jiems atsilankant, pritaikykite savo namus mažiesiems svečiams. Kiekvienas amžius reikalauja kitokių atsargumo priemonių, bet kas tinka jūsų svečiams, pasinaudokite:

1. Mažieji viską deda į burną ir gali užspringti, jei daiktą prarys. Padėkite taip, kad maži vaikai neprieitų prie riešutų, kietų saldinių, palaidų karolių ar mažų ornamentų.

2. Kad išvengtų apsidegimo, nužeminkite karšto vandens šildytuvo temperatūrą iki 120 F. Verdant, nusukite puodų rankenas į viryklos vidurį. Jeigu rūkote, padėkite į vaikams neprieinamą vietą degtukus ir žiebtuvėlius. Patikrinkite, ar jūsų dūmų saugikliai veikia ir ar jūsų „fire extinguishers“ yra tvarkoje.

3. Nenaudokite staltiesių. Mažieji, norėdami pasilaikyti, pagriebia staltiesę, gali ant savęs užtraukti karštą maistą ir aštrius valgytojų reikmenis.

4. Jei turite ginklus, patikrinkite juos. Išimkite iš jų šovinius. Padėkite atskirai ginklą nuo šovinių ir viską saugiai užrakinkite.

5. Patikrinkite, ar vaistai yra neatidaruose vaikų piršteliams buteliukuose, padėkite juos taip, kad nebūtų jūsų mažų svečių pasiekiami. Tas galioja ir burnos plovimo skysčiams, įvairiems prieskoniams bei alkoholiniams gėrimams.

6. Užrakinkite spintelių apatines dureles plastikiniiais, vaikų neatidaruomais prietaisais, kuriuos galima gauti didelės maisto arba namų apyvokos krautuvėse.

7. Kad mažieji nenukristų nuo laiptų ar neiškristų pro langus, uždekte vartelius ant laiptų ir apsaugas ant langų.

8. Uždenkite nenaudojamus elektros lizdus su plastikinėmis apsaugos „kepurėlėmis“, kurias galite gauti visose namų apyvokos parduotuvėse.

9. Kad vaikas neprigertų (sakoma, kad vaikas gali prigerti ir vieno colio gilumo vandenį), niekada nepalikite vieno vaiko vonioje. Jei plaunate grindis, nepalikite kibiro su vandeniu. Jeigu galite, pritvirtinkite tualetto dangčius, kad vaikas negalėtų jų atidaryti. Tam specialius prietaisus galima gauti kai kuriose namų apyvokos krautuvėse.

10. Kad būtų išvengta pasismaugimo įvairių elektros įrengimų laidais ir užuolaidų virvelėmis, priirškite, kad jie nemaskatuotų pažemiui.

11. Visus aštrius daiktus — peilius, žirkles ir pan. — įdėkite į neprieinamą stalčių. Džūtančius kalėdinius žaisliukus pakabinkite ant viršutinių eg-lutės šakų.

12. Paprašykite, kad tėvai atsivežtų mažo vaiko lovelę. Nors gal jūs dar ir turite savo vaikų lovelę, bet įvairūs vaikų auginimo ekspertai, sako, jei jūsų

vaiko lovelė yra 25 ar daugiau metų, išmeskite ją. Ji neatitinka šių dienų vaikų saugumo reikalavimų.

13. Kai visus šiuos dalykus paslepiate ir sutvarkote, atsisėskite ir pagalvokite, kaip jūsų namai atrodo mažam vaikui. Atsisėskite — atsiklaupkite ant žemės ir pažiūrėkite vaiko akimis, kaip viskas atrodo, kiek aštrių kampų ir kitokių pavojingų vietų yra jūsų namuose. Tai darydami, išmoksitės ir pamatysite daugiau, nei mes čia rašydami žinome.

14. Prie telefono aiškioje vietoje turėkite numerius, kurie gali būti jums reikalingi nelaimei atsitikus: gaisrininkų, ligoninės, daktaro, „poison-control“, savo telefono numerį bei namų adresą. Tas reikalingas, nes atsitikus nelaimei ir susijaudinus, dažnai žmonės viską pamiršta.

Nelaimes atsitinka, bet daug jų galima išvengti. Paruoškite savo namus mažiesiems svečiams ir tada būsite tikri, kad šventės praeis laimingai ir smagiai.

Naudotasi medžiaga iš „Modern Maturity“ (1994 m. lapkričio-gruodžio).

Birutė Jasaitienė

SMALKIŲ SAUGIKLIAI

Kiekvienas, kad ir pats geriausias smalkių saugiklis turi savo plusus ir minusus. Čikagos miesto potvarkis, kad smalkių saugikliai turi būti įtaisyti visuose namuose, įsigaliojo nuo spalio 1 d. Bet jau prieš tai tie saugikliai buvo perkami krautuvėse ir kabinami namuose. Naujas potvarkis reikalauja, kad smalkių saugiklis būtų bent 40 pėdų nuo miegamųjų patalpų namuose ir butuose, kurie apšildomi natūraliomis dujomis, anglimis, žibalu, alyva, „propane“ dujomis ar malkomis.

Daugiausia, bet ne visada, smalkių saugikliai buvo perkami, vykdant Čikagos miesto potvarkį. Tačiau daugumas žmonių buvo ypač paveikti žinios apie smalkių pavojingumą po Vyto Gerulaičio mirtino smalkėmis apsinuodijimo, kuris nuskambėjo per spaudą radiją ir televiziją.

Smalkių saugiklius, kurie kainuoja tarp 30 ir 50 dolerių, galima pirkti geležies ir namų apyvokos reikmenų bei kitose krautuvėse.

Kas svarbu žinoti, perkant smalkių saugiklį?

Kai pirksite renkasi smalkių saugiklius, pirmiausia turi žiūrėti, kad jie atitiktų „UL

Standard 2034“ (ar jam lygius) reikalavimus. Ir be „UL — Underwriters Laboratory“, yra kitų istaigų, kurios tikrina elektrines priemones, dėl to yra sakoma: „jam lygius reikalavimus“.

Viena rūšis smalkių saugiklių, „The CO ALERT“, neseniai buvo pašalinta iš lentynų Handy Andy krautuvėse Čikagos apylinkėse, po to, kai UL pasakė, kad tas saugiklis nepaėjo dviejų mėginimų, kurie parodo, kaip pajėgus yra tas saugiklis sekti besikeičiančius smalkių kiekius.

Jei perkate smalkių saugiklį su pakeičiamu „sensor“, klauskite pardavėjo, kaip ilgas yra to „sensor“ veikimo laikas. Jūs turite žinoti, kaip dažnai jį taisyti, „sensor“ turėsite keisti ir kiek jo pakeitimas kainuos. Dar vienas patarimas. Daugumas pirkėjų mano, kad jiems reikia pirkti daugiau nei du smalkių saugiklius savo namams. Iš tikrųjų reikalingas tik vienas, ten, kur jūs miegate. Nereikia trijų ar keturių ir nereikia jų prie šildymo krosnies.

Smalkių saugiklių pardavėjai sako, kad populiariausi modeliai šiandien yra: „American Sensors“ (nuo 37.99 dol. iki 39.99 dol., daugelyje krautuvų), „Nighthawk“ 2000, maždaug 49.99 dol., ir „First Alert“ — 38.99 dol. iki 39.99 dol. Kiekvienas iš jų turi gerų ir blogų ypatybių.

„The American Sensors“ saugiklis, kurį galima pirkti ACE True Value krautuvėse ir Home Depot, turi dvišakį jungiklį užpakalyje ir jungiamas tiesiog į elektros sienos jungiklį. Šiam saugikliui nereikia keisti baterijos. Blogumas yra tas, kad jis jungiamas žemai sienoje, kur paprastai yra elektros jungiklis. Tai reiškia, kad maži vaikai prie jo gali lengvai prieiti. Kita blogybė — jis neturi skaičiuo, kuris gali parodyti, kiek smalkių yra jūsų kambaryje. „The Nighthawk 2000“, kurį galima pirkti ACE ir True Value, taip pat jungiamas į elektros sienos jungiklį. Jis turi laidą ir LED skaičiuoklę, kuris nuolat parodo smalkių kiekį. Visuose namuose galima rasti šiek tiek smalkių, bet su skaičiuoku, kuris yra prie šio saugiklio, jūs galite nustatyti smalkių kiekį. Šio saugiklio minusas yra tas, kad nuo tos vietos, kur šis prietaisas bus pritaisytas, ves laidas į elektros jungtuką.

Populiariausias smalkių saugiklis yra „The First Alert“, pagamintas „RCM Electronics, Inc“. Jį galima pirkti daugelyje įvairių krautuvų: ACE, True Value, Builders Square, Sears, Home Depot, Crafty Beaver ir Seigle's Home & Builders Centers ir t.t. „The First Alert“ naudoja bateriją, kuri yra „sensoriuje“. Jo minusai šie: modelis neturi skaičiuo ir todėl nežino, koks smalkių kiekis yra jūsų namuose. Kitas minusas, kada baigiasi baterija, ją turite keisti su „sensorium“

(COLA — cost-of-living adjustment — arba pakilusio pragyvenimo priedas).

JAV 43 milijonai gyventojų, kurie gauna „Social Security“ pensijas, gaus tu pensijų padidinimą nuo 1995 metų sausio mėn. Pensijų padidinimas bus 2.8%. Pensijų padidinimai yra apskaičiuojami pagal praeitų metų gyvenimo pabrangimo procentą. Pvz., pensininkų pora, gaunanti mėnesinį 1,146 dol. pensiją, kitais metais gaus 1,178 dol.; asmuo, šiuo metu gaunąs 638 dol., kitais metais gaus 656 dol. pensijos čekį.

2.8 procentų pakėlimas galioja ir šešiams milijonams asmenų, kurių pajamos yra labai mažos, yra akli arba su negalia ir gauna „Federal Supplemental Security Income“ (SSI). Aukščiausias federalinis SSI mėnesinis mokestimas bus pakeltas porai iki 686 dol., o pavieniais asmenims — iki 458 dol.

1995 metais pensininkai nuo 65 iki 69 metų galės priemonės dar užsidirbti 11,280 dol., neprarasdami savo pensijos dalies. Pensininkai, kurie turi mažiau kaip 65 metus, galės uždirbti 8,160 dol. per metus neprarasdami savo pensijos dalies. O pensininkai, vyresni kaip 70 metų, kurie dar dirba, galės uždirbti, kiek nori ir gauti visą pensiją.

Paimta iš „Social Security“ įstatigos pranešimo.

PAKIRSTAS DAR VIENAS LIETUVOS AŽUOLAS

Š.m. spalio 21 d. vakare staiga į amžinuosius aruodus iškeliavo a.a. Jonas Čiuberkis, tą vakarą besiruošęs į svečius. Gimęs 1914 m. sausio 20 d. Rygoje, lietuviškoje šeimoje, jis savo kūdikystę ir jaunystę praleido svetimoje aplinkoje, kurioje jo lietuviška dvasia išliko ne tik nesužalota, bet pražydo gražiausiais patriotiškais žiedais. Sakoma, kad kančios ir nelaimės išugdo galiūnus; tą patvirtina ir a.a. Jono Čiuberkio, praradimais nužemklintas gyvenimas. Dar kūdikiu būdamas, jis prieš I Pasaulinį karą siautusios epidemijos metu prarado savo du broliukus ir dvi sesutes, o jo tėvas žuvo traikinio katastrofoje, palikęs Joną su našle mamyte.

Jonas aštuoneris metus lankė Rygos lietuvių mokyklą. Ją baigęs, įstojo į Rygos latvių gimnaziją, kad turėtų teisę studijuoti universitete. Jo lietuviškumas brenė net ir joje, nes vienas garsus latvių rašytojas ir literatūros mokytojas labai domėjosi lietuvių literatūra, puikiai kalbėjo lietuviškai ir Joną panaudavo kaip „ekspertą“, jam liepdamas deklamuoti Maironį. Joną traukė Lietuva.

Vasaros atostogų metu jis važinėjo į Kauną ruošti lietuvių kalbos egzaminui, kad galėtų būti priimtas į VD universitetą. Visų dideliu nustebimui, jis tą egzaminą ne tik pats puikiai išlaikė, bet padėjo ir kitiems pasiruošti. Įstojes į teisių

kartu. „Sensorpack“ kainuoja apie 20 dol., o tai yra brangi dalies pakeitimo kaina. Kelios geros ypatybės yra tos, kad šis aparatas turi cheminį „sensor“, kuris visą laiką tikrina orą, ar jame nėra smalkių. Taip pat jis veikia su baterija, taigi ir tada, kai elektra dėl kokių priežasčių išsijungia. Taip pat jis labai lengvai įtaisomas. Baterija su visu „sensorpack“ veikia apie trejus metus, tai ir ta 20 dolerių kaina nėra per daug didelė.

Naudotasi medžiaga „Chicago Tribune — Your Money 1994-10-31“.

Aldona Šmulkštienė ir
Birutė Jasaitienė

SOCIAL SECURITY „COLA“

(COLA — cost-of-living adjustment — arba pakilusio pragyvenimo priedas).

JAV 43 milijonai gyventojų, kurie gauna „Social Security“ pensijas, gaus tu pensijų padidinimą nuo 1995 metų sausio mėn. Pensijų padidinimas bus 2.8%. Pensijų padidinimai yra apskaičiuojami pagal praeitų metų gyvenimo pabrangimo procentą. Pvz., pensininkų pora, gaunanti mėnesinį 1,146 dol. pensiją, kitais metais gaus 1,178 dol.; asmuo, šiuo metu gaunąs 638 dol., kitais metais gaus 656 dol. pensijos čekį.

2.8 procentų pakėlimas galioja ir šešiams milijonams asmenų, kurių pajamos yra labai mažos, yra akli arba su negalia ir gauna „Federal Supplemental Security Income“ (SSI). Aukščiausias federalinis SSI mėnesinis mokestimas bus pakeltas porai iki 686 dol., o pavieniais asmenims — iki 458 dol.

1995 metais pensininkai nuo 65 iki 69 metų galės priemonės dar užsidirbti 11,280 dol., neprarasdami savo pensijos dalies. Pensininkai, kurie turi mažiau kaip 65 metus, galės uždirbti 8,160 dol. per metus neprarasdami savo pensijos dalies. O pensininkai, vyresni kaip 70 metų, kurie dar dirba, galės uždirbti, kiek nori ir gauti visą pensiją.

Paimta iš „Social Security“ įstatigos pranešimo.

Birutė Jasaitienė

Jonas Čiuberkis.

fakultetą, stokodamas lėšų, jis gavo tarnybą Vidaus reikalų ministerijoje. Studijuodamas vakarais, jis ministerijoje tarnavo iki pat Lietuvos nepriklausomybės praradimo, jau tapęs kanceliarijos viršininku. Kaip vienintelis našlės sūnus, jis galėjo išvengti karinės prievolės, bet jo nepalaužiama meilė ir išsipareigojimas tėvynei jį skatino atlikti savo pareigą. Pertraukęs tarnybą ir studijas, Jonas įstojo į karo mokyklą ir po vienerių metų iš jos išėjo su jaun. leitenanto aspiranto laipsniu. Universitete jis įstojo į Korp! Neo-Lithuania ir redagavo žurnalą „Akademikas“, taip pat rašė periodinėje spaudoje.

Bolševikams okupavus Lietuvą ir prasidėjus persekiojimams, Jonas Čiuberkis su savo bičiuliu Stepu Mackevičiumi per taip vadinamą „žalią sieną“ pabėgo į Vokietiją, kurioje tuoj pat įstojo į Kazio Škirpos fronto apmokymo dalinį. Vokiečių armijai išvijus raudonuosius iš Lietuvos, jis atvyko į Vilnių ir jame tarnavo kaip miesto administracijos pareigūnas. Bet Jono patriotinė veikla neliko ir naujųjų okupantų nepastebėta. 1945 m. kovo mėnesį Joną, su eile kitų patriotų, suėmė vokiečių gestapas ir nugabeno į Stutthof koncentracijos lagerį, kurį už kelių mėnesių, karui baigiantis, „išlaisvino“ raudonoji armija, ir toliau varginusi ir varinėjusi buvusius kalinius.

Apsukrus ir energingas Jonas pabėgo į Lenkiją. Oficialiai užsiregistravęs, jis lengvai pritaipo prie gyvenimo Lenkijoje, gavo malūnų ir krautuvų inspektoriaus darbą. Bet ir čia jis palaikė ryšius su Lietuvos partizanais, padėjo lenkų pogrindžio vadams pabėgti į Švediją.

Pucko miestelyje jis bendravo su tokiais lietuviško jaunimo didžiadais, kaip a.a. kun. Stasiu Yla ir kun. Alfonsu Lipinūnu, tapusiu demetosios šiltinės auka, pakirtusios dar vieną lietuvišką ažuolą. Trokšdamas susitikti su daugiausia tautiečių, per Čekoslovakiją Jonas pasiekė Vokietiją. Tubingene užtikęs didoką būrį lietuvių, jis tuoj ištraukė į tautininkų veiklą ir rašė lietuvių pabėgėlių spaudoje. Apsigyvenęs Reutlingeno stovykloje, jis susipažino su žavia geltonplauke Regina Steikūnaitė, su ja susituokė ir 1949 m. emigravo į Ameriką. Jiedu išaugino ir išmokslo dvi dukras, Iloną Schmid ir Danutę Grigaliūnienę, ir sūnų Arūną, kurį pažįstam kaip talentingą aktorį, kelis kartus lankiusį Lietuvą, bet kurio tikroji profesija yra vaikų kalbos terapija.

Apsigyvenęs Clevelande, Jonas aktyviai įsitraukė į visuomeninį gyvenimą, veikė su tautininkais, talkininkavo pirmuose Bendruomenės žingsniuose, bendravo su Pavertų Tautų Lyga ir 1962-1968 m. buvo „Dirvos“ redaktoriuose, kai ji buvo leidžiama tris kartus savaitėje. Iš to laikotarpio išliko man nepamirštami ir brangūs prisiminimai, artimai dirbant su velioniu, kuris sugebėjo ne tik patraukti bendradarbius, bet juose įskiepyti išsipareigoji-

mo jausmus, iš jų maloniai, bet primygtinai išreikalauti darbo ir pastangų.

Spalio 23 d. vakare į Jakubauskų laidojimo namus suplaukė velionio liūdinčių minia ne vien iš Clevelando apylinkių, bet ir iš tolimų vietovių. Maldas pravedė kun. Gediminas Kišauskas ir nupasakojo velionio biografiją. Šeimos prašoma, pasinaudodama paties velionio magnetofoną įkalbėtu tekstu, kalbėjau apie jo asmenybę. Jautriais žodžiais su velioniu atsisveikino ir šeimai pareiškė užuojautą Andrius Mackevičius, „Vilties“ draugijos pirmininkas Algis Matulionis, visuomenininkas Jurgis Malskis ir dabartinis „Dirvos“ redaktorius dr. Anicetas Bundonis. Sekanti rytą, po gedulingų mišių Dievo Motinos šventovėje, velionio karstą į Visų Sielų kapines palydėjo au-

tomobilių vilkstinė. Papuošę karstą gėlėmis, pasimeldę, vadovaujant kun. Gediminui Kišauskui, sugiedojome Lietuvos himną. Taip į amžinybės aruodus iškeliavo dar vienas jokios audros nepalaužtas ažuolas, kurio gyvenimas gali būti pavyzdžiu visoms užsienio lietuvių šeimoms, kurios savo atžalų abejingumą lietuvių kalbai ar kultūrai mėgsta pateisinti „aplinkos įtaka“. Kaip matome iš velionio biografijos, jis trumpiausią savo gyvenimo dalį praleido Lietuvoje, bet to Lietuvos ažuolo nei šakų, nei šaknų nepalaužė ir nesužalojo jokios audros ir nesulipino jokios įtakos.

Tebūnie jam lengva, nors ir švėtima, bet svetinga, Amerikos žemele, jam suteikusi pastogę, beveik 45 metus.

Aurelija M. Balasaitienė

Brangiai Seseriai

A.†A.

Dr. MARIJAI KARKIENEI

mirus, broliui dr. GEDIMINUI GRINIUI su šeima
reiškiame gilią užuojautą.

Algė, Adolfas ir Silvija Šležai

A.†A.

VALERIJAI VAIČAITIENEI

mirus, vyrą KOSTĄ, jo sūnų prof. RIMĄ ir dukterį
VIRGINIJĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir
kartu su jumis jos pasigėsimė.

Elena ir Stasys Bakučiai
Genė ir Algis Dudai
Kleofa Gaižauskienė
Vanda ir Antanas Gruzdžiai
Bronė ir Stasys Juozapavičiai
Irena ir Antanas Mačioniai
Valerija Palčiauskienė
Ona ir Juozas Pupininkai
Elena ir Jonas Purtiliai
Adelė Strijauskienė
Bronė ir Juozas Taorai
Stasė ir Kazys Urbšaičiai
Sofija ir Stasys Vaskiai
Leokadija ir Juozas Žvyniai

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto
apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES

1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

ALL PHONES

CHICAGO 1-312-476-2345

CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė (iš kairės), universitetinės ligoninės Vilniuje — Santariškėse vaikų ortopedinė specialistė chirurgė dr. Dalia Balevičiūtė ir „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto reikalų vedėja Jūratė Budrienė.

VARGONŲ KONCERTAS ŠV. ANTANO PARAPIJOJE

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Prof. Antanas Klimas iš Rochester, NY, atliks „Lietuvių fondo“ II dalies knygos vertinimą lapkričio 20 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų Pal. Jurgio Matulaičio misijoje (12 val.). Visi maloniai kviečiami į didįją Pasaulio lietuvių centro salę pasiklausyti mūsų svečio ir susipažinti su šia Lietuvių fondo knyga. Bus ir kuklios vaišės.

Kalėdų laikotarpis Čikagoje oficialiai atidaromas – šiemet jau 81 kartą – uždegant eglutės švieses Daley Center Plazoje, miesto centre. Šiemet iškilmės bus lapkričio 25 d., penktadienį, tarp 4 ir 5 val. popiet. Paprastai šis įvykis suaukštinamas ir įvairias pramogas, menines programas, dalyvauja nemažai svečių (šiemet atvyks ir 1995 m. Miss America, Heather Whitestone) – būna įdomu suaugusiems ir mažiems. Eglutė yra 40 pėdų aukščio, apatinę jos dalį papildant 16-18 mažesnių eglučių.

Tradicinis kalėdinis paradas su Kalėdų seneliu ir visais įprastais priedais bus lapkričio 26 d., šeštadienį, Michigan gatve, nuo Balbo iki Wacker Dr.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, lapkričio 23 d., trečiadienį prieš Padėkos dieną, įprastosios popietinės programos nebus. Susirinksim lapkričio 30 d., trečiadienį, į dainų popietę su muziku Faustu Strolia.

Lietuvių dailės muziejus, Lemonte (Pasaulio lietuvių centre) dar neturi fortepiono. Jeigu kas galėtų muziejui šį instrumentą paaukoti arba žino, kur galima nebrangiai pirkti geros kokybės fortepioną, prašome skambinti muziejaus direktorei Daliai Šlenienei, 708-257-2034. Primenama, kad aukos muziejui gali būti nurašomos nuo mokesčių.

Regina Maleckaitė, Lietuvos Radijo ir televizijos vaikų choro dirigentė, už lietuviškos muzikos propagavimą apdovanota Stasio Šimkaus II premija. Jos diriguojamą Lietuvos Radijo ir televizijos vaikų chorą galima išgirsti sekmadienį, lapkričio 20 d., 3 val. popiet Jau-nimo centre. Visus kviečia JC valdyba.

Draugo fondo rudens vėjus mecenatai (iš kairės) Aleksas ir Vytas Lauraičiai.

x „Grandies“ ansamblis ruošia pobūvį jaunimui penktadienį, lapkričio 25 d., 8 v.v. Witkoski Center, Lemont, 1 bl. vakarus nuo State St. Kviečiamas jaunimas 16 m. ir vyresni. (sk)

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti vargstantiems vaikams: gauti rūbų siuntiniai iš A. Antanėlis, Downers Grove, IL ir A. Zibas, Juno Isles, FL; R. ir B. Snarskiai \$20 a.a. Sofijos Puriénės atminimui; per pirm. Zigmą Grybina, JAV LB East St. Louis apylinkė \$100. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tel. 708-537-7949 arba 708-541-3702. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: tređ.-penkt. 1 v. p.p. 5-30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šeštđ. 10 v.r.-1 v.p.p. Pirmad. ir antrđ. uždaryta. (sk)

x „PENSININKO“ žurnalą, kurį leidžia JAV LB Soc. Reikalų Taryba, red. Karolis Milkovaitis, galima užsiprenumeruoti adresu: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Prenumerata metams: JAV-bėse \$15, kitur \$25. Išeina vieną kartą į mėnesį. Tai vertinga dovana įvairiomis progomis. (sk)

x Dėmesio! Kalėdiniai siuntiniai pasieks Lietuvą prieš Kalėdas, jei bus pristatyti į Transpak įstaigą iki lapkričio 26 d. Telpintuvai siunčiami kas savaitę. Pinigai pervedami doleriais papigintomis kainomis. Įvairūs maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Po įspūdingo, dvasiškai pakeliantio Virginijaus Barkausko vargonų muzikos koncerto Šv. Antano parapijoje, Cicero, IL, klebonas kun. Matthew Brophy džiaugdamasis pasakė koncertą suorganizavusio parapijos lietuviško choro vadovui Mariui Prapuoleniui: „Tokio koncerto mūsų parapijai reikėtų kasmet. Juo tikrai vykdoma mūsų parapijos misija“. Iš tiesų, tai jau antras muz. Virginijaus Barkausko koncertas šioje parapijoje, šįkart pritraukęs dar daugiau klausytojų ir užsitarnavęs dar daugiau pagyrimų.

Koncerto klausytojų tarpe buvo ne tik parapijiečiai, bet ir nemažai muzikos mylėtojų ir muzikų, atvykusių iš tolimesnių apylinkių. Džiaugdamasis geru koncertu, muz. Manigirdas Motekaitis pastebėjo, kad pasirinkęs programą iš dviejų, savo charakteriu labai skirtingų vargonų muzikos tradicijų, Virginijus Barkauskas pasirodė abi puikiai suprantantis ir mokąs perduoti jų ypatumus. Paprašytas nurodyti kuo šios tradicijos skiriasi, Motekaitis pastebėjo, jog grodamas vokiečių – klasikinę tradiciją būdingus Bacho ir Boellman kūrinius, Barkauskas „graziai išryškino jų melodijų pynimąsi. Grodamas prancūzų kompozitorių Vierende, Widor ir Tournemire kūrinius, menininkas įdomiai pateikė kūrinių garsų atspalvius, gerai panaudodamas vargonų registrų kombinacijų galimybes“. O gausus vargonų menininko rankose, muzika mylinčio klebono Brophy rūpesčiu atnaujinti didieji dūdiniai vargonai tikrai įspūdingai skambėjo.

Šis koncertas sudarė puotą ne tik ausims, bet ir akims – nesenai remontuotoje bažnyčioje švytėjo prieblandoje uždegta didysis kristalinis šviestuvas ir lemputėmis iliuminuota bažny-

Lietuvių tautinių šokių grupės: „Klumpė“, vadovaujama Stasio Milašiaus, ir „Spindulys“, kurio vadovė yra Rasa Poskočimienė, pasirodys Milwaukee, WI, MECCA patalpose ruošiamame „Holiday Folk Fair“ – Tautybų festivalyje, kuris bus lapkričio 18, 19 ir 20 d. Dalyvauja per 50 etninė grupių, o festivalį aplanko bent 55,000 lankytojų.

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papiegti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatu, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

čios arka. Šiltą nuotaiką sukūrė ir choro pirmininkės Jonės Bobinienės vadovaujami choro nariai, kurie ateinančius svečius pasitiko, ir Eleonoros Radvilienės sukviesta parapijos lietuviškos kavinės talka, suaukusio Virginijui Barkauskui priėmimą bei kavutę po koncerto. Džiaugdamasis koncerto sudaryta švente, dr. Petras Kisielius išreiškė visų lietuvių parapijiečių didelę padėką klebonui kun. Matthew Brophy, kuris šįkart, kaip ir kiekviena proga, rodo didelį nuosirdumą parapijos lietuviškai bendruomenei. Ir šį kartą jis nepaigalėjo asmeniškų darbų, paruošdamas bažnyčią ir rūpindamasis įvairiais šio renginio ūkiniais dalykais, kad koncertas pasisektų ir net stambia asmeniška pinigine auka prisidėjo prie parapijiečių dovanos menininkui, įvertindamas svečio suteiktą muzikinę dovaną šios parapijos ir apylinkių žmonėms.

Pagaliam koncertas vėl sudarė progą šios parapijos skirtingų tautybių bendruomenėms pajusti vienų kitomis šilumą. Kavutės talkininkams atvykus į salę pasirodė, skirstėsi ispaniškai kalbančiųjų parapijiečių būrelis, kuris praveda Amerikos pilietybės kursų naujai atvykusiems. Patyrė, kad lietuviai čia rengia kavutę, jie pasiliko padėti paruošti salę ir šiam pobūviui. Tad ir šis renginys parodė, kad Šv. Antano parapija, kurią pastatė lietuviai ir kurioje ji tebėra stipri, nors ir mažesnė, bendruomenė, tikrai tampa viena, visas tautos mylinčios, Kristaus brolių ir seserų šeima.

A. Zailskaitė

Šv. Kryžiaus ligoninė tebesipilečia ir tobulėja. Pirmadienį, lapkričio 14 d., įvyko pamatų prakoimio iškilmės 6084 Archer Ave., kur bus statomas naujas pastatas klinikai ir gydytojams. Statyba, kainuosianti 2.3 mil. dol., numatoma užbaigti ateinančią vasarą. Seselių kazimieriečių vadovaujama Šv. Kryžiaus ligoninė, turinti 385 lovas, Čikagos pietvakarinėje dalyje jau turi devynias satelitinės klinikas, kuriose darbuojasi gydytojai, priklausantys ligoninei.

„Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis susirinkimas bus ketvirtadienį, gruodžio 1 d., Pasaulio lietuvių centro Lemonte konferencijų kambaryje. Pradžią 7:30 val. r. Kviečiami visi, norintys dirbti, kad Lietuvoje bedalių vaikų būklė būtų pagerinta.

x Juozas Bacevičius patar-naus Income Tax, namų ir ap-draudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 – Casa Blanca. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priei-namais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Čikagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5859 arba (708) 425-7161. (sk)

x Paskutinė proga įsigyti: 1. Encyclopedia Lituanica, kom-plektas 6 tomai; 2. Vinco Krė-vės raštai, 6 tomai; 3. LE pavie-niai tomai ir kt. LE leidyklos leidiniai (gaunami ir „Drauge“). Kreiptis: J. Kapočius, P.O. Box 752, Cotuit, MA 02635, tel. 508-428-6991. (sk)

Pasidarbavom iš peties... „Žiburėlio“ mokyklės auklėtiniai S. Daugirdas, R. Kapočius ir A. Kasniūnas išvykoje į moliūgų ūkį.

Nuotr. I. Senkevičienės

Čikagos valdiškose mokyklose mokosi daug mokinių, kurie prastai kalba arba visai nemoka angliskai. Savo tarpe jie vartoja daugiau kaip 100 kalbų. Sakoma, kad per pastaruosius 10 metų dvikalbiai vaikai Čikagoje kone padvigubėjo: prieš 10 metų jų buvo 53,913, o šiemet jau yra 99,637, pradedant darželinukais, baigiant 12-tuoju skyriumi. Daugiausia yra ispaniškai kalbančiųjų – šio amžiaus grupėje – 75,209.

Ruošiama muzikos ir poezijos susikaupimo valandėlė sekmadienį, gruodžio 11 d., 12 val. (po 11 val. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje), Lietuvių dailės muziejuje, esančiame Pasaulio lietuvių centre. Programa atliks Nijolė Martinaitytė, Audronė Gaižiūnienė ir muz. Alvydas Vasaitis. Popietė ruošia „Saulutė“. Tai gera proga jaukiuose savųjų aplinkoje pasirodusio didįjąi Kristaus Gimimo šventei – Kalėdoms. Visi kviečiami.

„Journeys“ yra Šv. Kazimiero seserų kongregacijos, keturis kartus per metus leidžiamas, laikraštėlis, kuriame atspindi seselių kazimieriečių veiklą, atlikti darbai, rūpesčiai ir džiaugsmas. Laikraštėlį redaguoja ses. M. Agnesine Dering su padėgia Tammy Bellair. Mums atsiųstas rudens numeris, kuriame plačiai aprašomas nemažo būrio seselių šiemet švęstas įžadų jubiliejus, tęsiamas Motinos Marijos Kaupaitės, Šv. Kazimiero vienuolyno išteigėjos, gyvenimo aprašymas, daug medžiagos iš įvairių ses. kazimieriečių darbo bei veiklos barų Čikagoje, visoje Amerikoje, Argentinoje ir Lietuvoje. Laikraštėlis anglų kalba, iliustruotas gausiomis nuotraukomis.

Aukštinę vestuvių sukaktį lapkričio 13 d. šventė Adelė ir Jonas Juozapavičiai su savo artimaisiais.

RUDENS VAJUS DRAUGO FONDE

Šiandien vyksta Draugo fondo narių metinis suvažiavimas Čikagoje. Iki dabar fondas turi 1,146 narių ir rėmėjų JAV bei Kanadoje. Fondas turi stambių įnašų ir daug smulkių. Iki dabar planuota surinkti trečdalis milijono dolerių suma dar nepasiekta, bet dar liko pusantros savaitės rudens vėjus. Vajų baigiant, bus traukiami rudens vėjus dalyvių (įnešusių po 200 dolerių) laimėjimai, kuriuos pasysrė mieli Draugo fondo mecenatai. Jie yra Vytas ir Aleksas Lauraičiai – American Travel Service Čikagoje savininkai ir SAS pasysrė vienam asmeniui kelionę lėktuvu 1995 m. į Lietuvą iš Čikagos ar New Yorko ir atgal. Jie sąžiningai patarnavo tūkstančiams patenkintų keleivių.

Penkis maisto siuntinius po 100 dolerių vertės pasiūstį į Lietuvą pasysrė „Transpak“ siuntinių firmos (seniausios Čikagoje) savininkas Rimas Pukštys, jau aptarnavęs apie 8,000 patenkintų klientų.

Kviečiame visus, kurie dar nesuspėjo, išbandyti savo laimę. Visiems DF rudens vėjus dalyviams už įnašus nuosirdžiai dėkojame.

Rudens vėjus dalyviai

Su 400 dolerių: Danutė ir Jurgis Bendikai, Deerfield, IL.

Su 200 dolerių: Antanas Belickas, Evergreen Park, IL.

Eleonora ir Bronius Paliulioniai, Cicero, IL.

A. Masiulis, East Hartford, CT.

Aldona ir Vytas Biliūnai, Palm Beach Gardens, FL.

Petras Kliorys, Euclid, OH.

JAV LB Clevelando apylinkė, per DF igaliojini Vacj Rociūna.

Teresė ir Algirdas Landsbergiai, Upper Marlboro, MD.

Janina ir Ramojus Mozoliauskai, Lemont, IL.

Dr. Alina ir Vandelinus Domanskiai, Palos Park, IL.

Su 100 dolerių: Brighton Parko Liet. namų savin. draugija, Chicago, IL.

Julius Veblaitis, Union, N.J.

Jurgis Dumbrys, Fairview Park, OH.

Klara Stankus, St. Catharines, Canada.

P. K. Šukevičius, Toronto, Canada.

Kunigas Ignas Urbonas, Gary, IN.

Lilija ir Valentinas Ramonis, Lemont, IL.

Petras Mikšys, Leicester, MA.

Valentina Dailidienė, Albuquerque, NM.

Alena Grigaitis, St. Petersburg, FL.

Dainavos stovykla, Manchester, MI.

Ina C. Užgiriene, Worcester, MA.

Su 50 dolerių: Dr. Justinas Dėdinas, Oakbrook Terrace, IL.

Edward F. Lavan, Worcester, MA.

Alfonas Gečas, Reedsburg, WI.

Fondo iždininkas

AUKSINĖ VEDYBŲ SUKAKTIS

1944 metai. Antrasis pasaulinis karas tebevyksta Europoje. Pabėgėlių iš Lietuvos ateitis neaiški. Tačiau vieną šaltą ir ūkanotą lapkričio šeštadienį nedideleje bažnytelėje pasigirdo varpų garsai. Dvi sielos prieš Dievą ir artimuosius prisiekė mylėti vienas kitą visą savo gyvenimą. Tai buvo Adelė ir Jonas Juozapavičiai, sujungę savo likimus.

Nuo to laiko praėjo 50 metų. Š.m. lapkričio 13 d., sekmadienį, Adelė ir Jonas Juozapavičiai iškilmingai prisiminė tą lemtingą dieną jų gyvenime.

Kaip ir prieš 50 metų, anksčiau rytą, smagiai nusiteikę susirinkome į Mišias, kurios buvo aukojamos ne mažoje, karo nuniokotoje bažnytelėje, bet gražiai išpuoštoje, didelėje Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke. Klebonas kun. Jonas Kuzinskas atnaujino moterystės įžadus ir pasveikino jubilatus.

Po Mišių svečiai buvo pakviesti į „Seklyčio“ restoraną. Buvo daug gražių sveikinimų ir linkėjimų, o lietuviškos liaudies dainos dar ilgai vilnijo iš susirinkusių krūtinų.

Taigi sveikiname garbinguosius jubilatus, Adelę ir Joną Juozapavičius, šia auksinės sukakties proga, linkėdami Dievo palaimos ir dar ilgo bendro vedybinio gyvenimo.

L.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminaline Teise

ADVOKATAS
Vytis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą